

Proslava dneva borca in 15. obletnice bitke na Sutjeski od Brežic do Zagorja

Iniciativni odbor pri OO ZB NOV Trbovlje za proslavo 15. obletnice borbe na Sutjeski in dneva borca je pripravil že skoro dokončni program praznovanja.

V TRBOVLJAH bo glavna slovesnost 3. julija zvečer. Ob 18. uri bo pred spomenikom Revolucije sprejem partizanskih patrolj iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja, ki bodo prehodile pot skozi revirje, zatem pa bo v Delavskem domu slavnostna akademija, na kateri bo govoril prvoborec Ivan Sorn-Bojan. 4. junija bodo izletj v znane partizanske kraje v okolici.

V BREŽICAH doslej še niso pripravili dokončnega programa, po vsem sodeč pa bo tudi tu slavnostna akademija in več drugih prireditev.

Na SENOVEM bo »Svoboda« pripravila skupaj z drugimi društvi in organizacijami proslavo, pripravljajo pohod pionirjev v partizanske kraje, »Partizan« in PD pa bosta imela pohod okoli Senovega.

RADEČANI bodo praznovali 4. julij na Svibnem, kjer bodo odkrili spominsko ploščo padlim partizanom, nekaj dni prej pa bodo imeli slavnostne proslave tudi v Loku, na Vrhomu, v Zidanem mostu in v Račečah. Še posebej pa bo uvrstila radeška Ljudska univerza predavanje o bojih na Sutjeski.

V VIDMU-KRŠKEM bo slavnostna proslava, Združenje rezervnih oficirjev pa je razpisalo nagrade za najboljši spis o Sutjeski. Tiste dni pa bodo obiskali tudi več partizanskih krajev v svoji občini.

Po vseh zasavskih šolah so že ali pa bodo še imeli te dni predavanja o pomenu bitke na Sutjeski.

Prav tako smo zvedeli, da se bo iz trboveljskega okraja udeležilo proslave v Bosni 30 nekdanjih borcev in udeležencev te zgodovinske borbe.

Več o programu proslav v Hrastniku, Zagorju in Sevnici bomo še pisali.

Z OBČNEGA ZBORA SZDL OBČINE SEVNICA

Več skrbi družbenemu upravljanju

pomoč od občine, ki ima že tako ali tako premalo sredstev za redno delo občinskih kulturnih in drugih ustanov, pa tudi ne kaže rešitve.

V nekaterih vaseh so že z otipljivimi primeri pokazali, kaj je moč storiti brez izdatne pomoči od države, če so ljudje trdno strnjeni okoli SZDL, če jim gre za svoj napredek.

Ko je govoril zvezni ljudski poslanec, tov. Gosak, je zlasti poudaril skrb za čimvečjo proizvodnost v industriji in kmetijstvu, saj je od te v največji meri odvisen napredek Sevnice.

Iz vseh krajev Slovenije so se sešli

V mladinskem izobraževalnem centru CK LMS v Bohinjju so prejšnji teden končali 10-dnevni seminar za mlade komuniste, ki so se ga udeležili mladinci iz vseh krajev naše republike. Tudi iz Zasavja je bilo tamkaj pet udeležencev.

Na seminarju so se tečajniki spoznali z zgodovino in razvojem ZK od leta 1937 dalje, nacionalnim vprašanjem, ustanovitvijo KP, demokratičnim centralizmom, pregledom dela mednarodnega delavskega gibanja, programom in statutom VII. kongresa ZKJ, z vprašanjem omdrjanja države ter o nalogah mladih komunistov v bodočnosti.

Zadnji dan predavanja, v četrtek, 5. junija, jim je predavala tov. Vida Tomšičeva. — Mladi komunisti so na seminarju mnogo pridobili, za kar se je zahvaliti njim samim, pa tudi vodstvu seminarja, ki je dobro razporedilo študij in raprave po vsakem predavanju.

To je bil prvi seminar, ki pa ni bil zadnji. V poletju bo v Bohinjju še več takih seminarjev.

Še vedno premalo kvalificiranega kadra v trgovini

Verjetno vam je že znano, da je v trgovski mreži našega okraja zaposleno nad 1.200 oseb. V trgovini pa je še vedno mnogo takih uslužbencev, ki jim bo treba v letošnjem letu preko tečajev in seminarjev omogočiti opravljanje strokovnih izpitov.

Glede na predvideno povečanje blagovnega prometa, povečanja števila trgovskih obratov, odhoda kvalificiranih trgovskih delavcev — predvsem še ženske delavce — pa je treba povečati tudi število vajencev od sedanjih 92 na 116. V letošnjem letu bo končalo učno dobo 19 vajencev, kar poveča potrebo vajencev od 24 na 43.

Na predlog odbora za vzgojo kadrov in strokovno šolstvo oziroma na predlog upravnega odbora Trgovinske zbornice je Okrajni ljudski odbor Trbovlje ustanovil šolo za učence v trgovini v Brežicah. Z rednim poukom bodo začeli v mesecu septembru. Za ureditev šolskih in internatskih prostorov je že dal upravni odbor okrajnega sklada za kadre pet milijonov dinarjev. V ostalem pa bo treba šoli pomagati predvsem pri nakupu učnih pripomočkov in pri ureditvi internatskih in šolskih prostorov.

Razprava o gospodarskih vprašanjih

PREJŠNJO SREDO JE BILA V LJUBLJANI PLENARNA SEJA OKRAJNEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV LJUBLJANA. NA SEJI, KI SO SE JE UDELEŽILI TUDI VSI SEKRETARJI OBČINSKIH KOMITEJEV, SO ANALIZIRALI POLITIČNO IDEOLOŠKO DELO IN RAZPRAVLJALI TUDI O NEKATERIH AKTUALNIH GOSPODARSKIH VPRAŠANJH.

Na začetku plenarne seje okrajnega komiteja Zveze komunistov za ljubljanski okraj so člani plenuma soglasno sprejeli predlog dosedanjega okrajnega komiteja Zveze komunistov trboveljskega okraja, da se vključijo v okrajni komitej Zveze komunistov za ljubljanski okraj tovariši: Rudi BREGAR, Stane BREČKO, Lado FORTE, Martin GOSAK, Franc KRALJ — Cink, Marijan OROZEN, Alojz RIBIČ in Janez ZELEDNIK. V revizijsko komisijo okrajnega komiteja ZKS Ljubljana pa sta bila vključena Anica PEČAR in Ivan SORN — Bojan.

Potem, ko so analizirali dosedanje napore za dvig idejno-politične ravni članov Zveze

komunistov in izkušnje iz proučevanja Programa Zveze komunistov Jugoslavije ter druge gradiva s VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, so ugotovili, da vlada med člani Zveze komunistov po vsem okraju veliko zanimanje za to proučevanje. Mnogokje so že začeli organizirano proučevati gradivo, predvsem še Program ZKJ, referat tovariša Tita in pa resolucijo o prihodnjih nalogah Zveze komunistov Jugoslavije. Ponekod pa že pripravljajo programe za jesenski seminar za člane ZKJ, organe družbenega upravljanja in pa tudi diskusijske večere v družbenih organizacijah.

STUDIJSKI VEZATI NA KONKRETNE PRILIKE

Okrajni komitej ZK Ljubljana je sklenil, da se študij in proučevanje gradiva s VII. kongresa ZKJ ne sme izroditi v kampanjsko akcijo. Pred-

vplivalo na porast produktivnosti dela. Na plenarni seji so tudi opozorili na probleme nagrajevanja, ki nastaja zaradi razlik v tarifnih postavkah med posameznimi gospodarskimi vejami. Ob zaključku plenarne seje je okrajni komitej Zveze komunistov za ljubljanski okraj v skladu z novim statutom ZKJ izvolil še kontrolno komisijo okrajnega komiteja ZKJ Ljubljana.

RAZMEROMA VISOK OSTOTEK ZAPOSLAVNOSTI NOVE DELOVNE SILE

Ko je okrajni komitej ZK za ljubljanski okraj analiziral izpolnjevanje družbenega plana v prvih treh mesecih letošnjega leta in nekatere probleme, ki nastajajo v zvezi s tem, je ugotovil, da je fizični obseg industrijske proizvodnje porasel v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta za 28 odstotkov. Neizpolnjenost pa dajejo podatki o razmeroma visokem zaposlovanju nove delovne sile, saj so nekatere gospodarske veje že v nekaj mesecih prekoračile celotni plan sorojenega nove delovne sile. Nekatera podjetja sicer navajajo, da so bila primorana povečati število zaposlenih zaradi predpisov o prepovedi nadurnega dela. Seveda pa bi lahko prekomerno in ekonomsko neupravičeno zaposlovanje nove delovne sile, če ga ne bi začeli takoj omejevali, negativno

Napredek šolstva v Vidmu-Krškem

Občinski LO Vidmu-Krško je na svoji 6. seji razpravljalo o vprašanju šolstva, prosvete in kulture ter telesne vzgoje in prišel do zaključka, da bo treba šolstvu v bodoče nuditi večjo materialno pomoč in prirediti sistematično izboljševanje in večati število učilnic ter nuditi vsem prosvetnim delavcem boljša oziroma stanovanja.

Z GRADNJO IN PREUREDTVIJO ŠOLSkih PROSTOROV BO TREBA PRIČETI POSTOPOMA

V občini Vidmu-Krško je občutno pomanjkanje učilnic ne le v mestu, temveč tudi v okoljskih šolah. Sedemdeset učilnic meri 2.784 kvadrat. metrov, tako da odpade na enega učenca le 1,38 kv. metra površine, kar je pod republiškim povprečjem. Pravilo mora biti na učencu 12 kub. metrov zraka, po merilnici pa ga odpade le 5,52 kub. metra. To pa ni vse. Če primerjamo samo osemletno šolo na Rakici, ki ima učilnice izven šolskega poslopja, in šolski okoliš osemletne šole v Leskovcu, kamor hodijo otroci več kot

Mladina naj se vzgaja tudi v šolskih delavnih, koristi igrišča in šolske vrtove

Prosvetni kader v občini Vidmu-Krško posveča vso skrb tehničnim vzgoji mladine. V zadnjem (Nadaljevanje na 2. strani)

Ob občnem zboru trgovinske zbornice za okraj Trbovlje

Neizpolnjeno pričakovanje

Ceprav smo vedeli, da se z opustitvijo trboveljskega okrajnega razpusta tudi trgovinska zbornica za okraj Trbovlje, smo vseeno mislili, da bo zadnji občni zbor te važne institucije še enkrat razgnal celokupno stanje zasavske trgovine, predvsem pa dal zdrava napotila, kako v bodoče urejevati to stran gospodarske dejavnosti. Moramo ugotoviti, da je bilo letošnje poročilo trgovinske zbornice zelo tehtno po svoji vsebini. Zal pa razprava na občnem zboru ni bila odsev poročila in videti je bilo, da delegati oziroma zastopniki naših trgovskih podjetij nimajo nič kaj več dodati niti k poročilu niti k trenutnemu stanju naše trgovske mreže. Zelo tehtne mladi tovariši Peclja

iz Trbovelj bi lahko služile za osnovo nadaljnje razprave, ki je po našem mnenju načel problem trgovine v revirjih in priznal, da naj poudarimo, da je tovariš Pečelj odkrito prikazal stanje trgovine v revirjih in priznal, da trgovina danes nima materialne osnove za izboljšanje tehničnih pogojev v svojih prostorih. Po perspektivnem načrtu razvoja trgovine bi v okraju potrebovali poldrugo milijardo sredstev, kar pri sedanjih instrumentih trgovinske mreže ne bi zmogla niti v dvajsetih letih. Pravilno je poudaril, da je trgovina stvar občine, komune in da bodo morali lokalni organi začeti reševati to važno vprašanje. Seveda v okviru svojih možnosti, predvsem pa z večjo zavestjo, da gre

za preskrbo potrošnikov. Govoril je še o svetih potrošnikov in poudaril, da se bo morala trgovina zavzeti za njihovo trajno in tehtno delovanje, ob pomoči vseh ostalih družbenih organov. Ko je govoril o vsebini poročila, je poudaril, da se je le-ta izboljšala, da pa kritike še niso prenehale, ki so delno upravičene, delno pa neupravičene.

Naj omenimo še razpravo tov. Korinška, ki je pred delegate razgnal stanje vajenskega kadra v trgovini, torej problem, ki se vleče kot rdeča nit skozi vsa šestletna delovanja trgovinske zbornice, ki pa ga kljub prizadevanju nekaterih zborničnih organov niso mogli v celoti zadovoljivo rešiti. Če dodamo k temu še nekaj manjših poskusov obravnavati probleme trgovine in nagrajevanja trgovskih delavcev, bi bilo vse, kar je občni zbor dosegel.

Svojevrsen paradoksa predstavlja razdelitev nagrad nekaterim članom upravnega odbora trgovinske zbornice. Razdelili so skupno 200.000 din in šele na protest delegata, ki je glasoval proti razdelitvi nagrad, in zahteval, naj vsaj povedo, komu bodo razdelili nagrade, so to storili. Glasovali so torej vsi, razen enega, čeprav se mnogi delegati niso strinjali s takim načinom razdeljevanja nagrad, kot so to zunaj zborničnega prostora poudarjali. Spet enkrat je prišla na površje stara resnica, da zastavimo besedo, o tem ko je prepozno, oziroma da smo mnogokrat dvojnižni, ko za nekaj glasujemo, mislim pa drugače. In, to je vse, kar lahko poveemo o tem občnem zboru.

7 dni do leta

Svet še vedno z veliko pozornostjo spremlja francoske dogodke. Medtem pa je nova vlada z novim premierjem že napravila prve poteze. Tako je de Gaulle povedal, da Francija pripada Atlantskemu paktu, kar je razumljivo in še dodal skozi usta svojega pomočnika — zunanjega ministra Murvillla, da bo Francija začela izvajati sklepe o skupnem zahodnoevropskem tržišču, ko se bo utrdil njen gospodarski položaj. Kaj pa Alžirija? Levica meni, da se je de Gaulle odločil za ikolonialistično politiko, zastopniki strank centra pa sodijo, da se vlada usmerja na reformo ustave in krepitev državne oblasti, kar bo že samo po sebi omogočilo rešitev drugih problemov, vključno tudi alžirskega.

INTEGRACIJA JE NESPREJEMLJIVA

Pravi tuniški predsednik Burgiba v svojem odgovoru na vprašanje neki ameriški radijski korporaciji, ker Alžirija želi le svobodo in neodvisnost. Burgiba je še dodal, da ni moč govoriti o enotnosti Severne Afrike, dokler bo Alžirija direktno pod francosko kontrolo in povedal, da je Francija zapravila edinstveno priliko, da bi v Alžiriji izvedla preobrat, ne da bi pri tem zapravila svoj ugled. Vse torej kaže, da bo moral de Gaulle rešiti trši oreh kot si je predstavljali, ko je prišel v sedlo francoske republike.

CIPER SPET V OSPREDJU

Začelo so je z nemiri, ki so jih organizirali na Cipru židovski Turki proti Grkom. Pri spopadu je bilo ubitih nekaj Turkov in Grkov. Tako se je vprašanje Cipra spet postavilo v ospredje mednarodnih dogodkov. Grška vlada bo po svoji delegaciji na izrednem sestanku Sveta Atlantskega pakta vložila pritožbo proti Turčiji, vendar ne bo zahtevala posredovanja, marveč bo samo opozorila na nezadržan položaj na otoku. Grška vlada bi se najprej rada seznanila z novim britanskim načrtom, ki bi moral biti objavljen te dni. Se-le zatem bodo dokončno sklepal o prihodnjih akcijah. Tuje časopise sodi, da se je Velika Britanija po dolgem oklevanju predsema pa zaradi turške zaostribe — turška vlada je namreč odkrito podprla akcijo ciprskih Turkov — končno odločila dati prednost grški večini na otoku. Sicer pa nam ne bo treba dolgo čakati, ker bo najnovejši načrt o Cipru nemara res kmalu objavljen.

VARNOSTNI SVET O LIBANONU

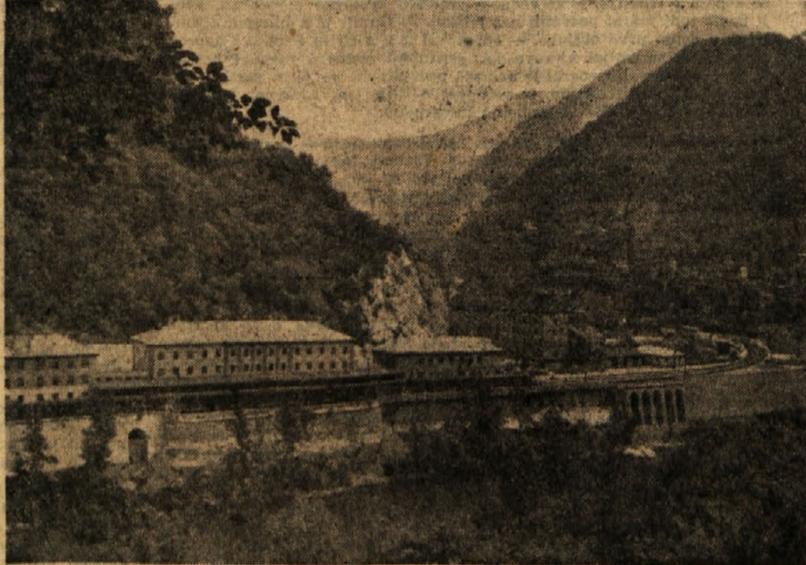
Pred tremi dnevi se je sešel Varnostni svet OZN, da bi razpravljalo o libanonski pritožbi zoper nekakšno intervencijo Združene arabske države v libanonske notranje zadeve. V Libanonu državljanska vojna še ni končana, in sedanja oblast obtožuje ZAR, da so s tuje pomoči obozijskim silam. Značilno je to, da so se ZDA odločile podpreti Libanon, čeprav so vse doslej skušali prepričati to državo, naj vprašanje vmešavanja ZAR v notranje zadeve Libanona ne izroči Varnostnemu svetu. Varnostni svet bo najprej proučil razloge, kaj potrdovanje Arabske li-Oe ni uspelo.

SE ENO PISMO HRUSČEVU

Ameriški predsednik Eisenhower je pred dnevi poslal sovjetskemu premierju Hrusčevu se eno pismo v zvezi na priprave za sklicanje mednarodne konference izvedencev o uvedbi nadzorstva nad morebitno ustanovitvijo jedrskih poskusov.

VREME

Za CAS OD 12. DO 22. JUNJA V drugi polovici tekočega tedna pogoste krajevne nevihte, ki bodo proti koncu tedna prekle v trajen dež z močno ohlaiditvijo. V prvi polovici prihodnjega tedna lepo vreme in po stopno topleje, a v drugi polovici tedna zopet nestalno s pogostimi padavinami. Hkrati je možen tudi trajen dež.

VAZNO ZELEDNIŠKO KRIZIŠČE V ZIDANEM MOSTU

Pri Nestlovih brigadirjih

Cetrtek. Pust, deževen dan. Skoro nekoliko neobičajen za letošnje zadnje pomladanske dni. Naš flat počasi drsi po spolzi blatni cesti ob Mirni. Ob Savi je še kar deževalo. Toda bolj ko se bližamo Dolenski, bolj se jasni. Ko prispemo v Trebnje, nas tam pozdravi le malo vreme. Sicer je še oblačno, kar pa je glavno: dež je ponehal...

Spet brzi naš avtomobil. To pot še nekaj kilometrov proti Mirni pečl in se malo naprej do Dolenje vasi pri Sentjurju. V

TAM, KJER VSAK DAN HRUMI BRIGADIRSKA PESEM

naselje mladinskih delovnih brigad »Stevana Filipovića«. Med 14 mladinskih delovnih brigadami, kolikor jih je trenutno v tem naselju, so tudi brigadirji revirske mladinske delovne brigade narodnega heroja Toneta OKROGARJA-NESTLA.

Skoro pet mesecev je že minilo od tega, ko je tovariš Tito na VI. kongresu ljudske mladine Jugoslavije izrekel velike besede: »Dajem vam nalogo, da zgradite avtomobilsko cesto Bratstva in enotnosti od Ljubljane do Djevdjellje.«

Do 29. novembra, so obiljati mladinci, bo cesta skončana. Bo? — ne bo? — Bo!! Za gotovo bo! S 70 kilometri nove ceste pa bomo dobili še tisoče mladih ljudi, katerim bodo tedni dela v brigadi odprli nove pogoje na svet, na življenje, na skupnost.

Važna avtomobilska magistrala, ki povezuje Ljubljano z Zagrebom, Zahodno Evropo z Vzhodom, je že davno zastarela. Ne zmore več moderne prometa. Cestilščice je dostičilo, s popravili samo krajšo luknjo, a nastajajo nove in k temu je cesta še tako ozka, da se dva avtomobila marsikje le s težavo srečata. In kar še najbolj moti: polna je ovinkov, kratkih in ostrih, in vozniki se jih bojijo, ker žro peresa in gumé ter čas.

Tako je na Dolenskem! Letos je leto, ki bo prineslo Dolenski novo široko avtomobilsko cesto od Ljubljane preko Škoflje, Ivančje gorice, Trebnjega, mimo prijaznega gradu Otoča, Šmarjskih toplic in preko Krškega polja vse tja do Zagreba.

Brigadirji na vsej strani delajo jurši na »E-94«. Čudite se temu? Ni zakaj. To je namreč mednarodno znamenje za cesto Celovec—Ljubljana—Zagreb—Bela Cerkva—državna meja Rumunije.

Tako tudi naši brigadirji, ki smo jim namenili naš obisk. Prav veselji so na bili, čeprav se z mnogimi še nismo poznali. Besedica da besedico. Tako smo na hitro postali prijatelji.

DOBRI BRIGADIRJI SO

Naglo smo bili sredi razgovorov. Seveda ni manjkalo med nami Zdravka, Tončita, Marijana in drugih. Razen tistih petih, ki so tačas, v dopoldanski izmeni, v kuhinji pripravljali kosilo za naselje.

Seveda Zdravko ni mogel kaj, da ne bi že kar na začetku povedal, da je z brigadirji zelo zadovoljen. Ze prve dni se je

po naselju raznesla slava o revirski mladinski delovni brigadi. Pravijo celo, da je sedaj prišla brigada, ki bo »rukla hribe in gore«. Brigada, ki v resnici zasluži ime legendarnega junaka Slovenske Koroške, narodnega heroja Nestla.

In res. Tudi potem, ko smo razgovorjali s komandantom mladinskega naselja »Stevana Filipovića« v Dolenji vasi, nam je ta tako povedal, da so naši brigadirji najboljši v naselju, čeravno delajo samo nekaj dni in je skoro težko izreči že po teh dneh nepristransko oceno dela, in pa seveda, kar je najvažnejše, priznanje za opravljeno delo.

KAKOR DA BI BILA DOMA

Morda vas zanima, da prebivajo brigadirji iz Trbovelj in Zagorja pod šofori. Sami pravijo, da je tako najbolje. Takoj potem, ko so prišli v naselje, so začeli urejati okolico. Pred vhomod so napravili dva miniaturna rova, nad njima pa obesili prekrizani rudarski kladivi in napis »Srečno«. Pa tudi sicer je njihov del naselja lično urejen.

PREDSTAVLJAMO VAM

Prav je, da vam predstavimo tudi šlane staba naše brigade. Komandant je Zdravko Pesko, ruder iz Trbovelj, namestnik komandanta Tonči Ranžinger, sekretar brigade pa Marijan Bokali. Pa še brigadirji čet: Abdulah Mašić, Miha Injac, Stane Toplak in Ivan Kovač. To so torej tisti, ki skrbijo, da je v brigadi vse v kar najlepšem redu.

PRI DNOM PRI DELU

Priznali je treba, da so naši brigadirji res zelo marljivi. Kar veselje je gledati, kako se mlada telesa spoprijemajo z dolensko zemljo. Naši so odšli na najtežji del odseka, kjer je treba res krepko prijeti za delo. Nasip počasi rase, in to predvsem po za slugi naših. Tam, kjer se nobena brigada ni dosegla predpisane norme, so jo naši dosegli in presežili. V sredo za 59%, v četrtek za 2% (slabi delovni pogoji), v petek za 30% in v soboto za 49%.

In spisek doslej najboljših brigadirjev — od četnika — Vivod, Budič in Lazarevič (I. četa), Jovičić D., Arnod in Rasdevčev (II. četa), Lozančič, Zager in Zupanc (III. četa) in Bilčič, Gričar in Burkelje (IV. četa).

In za konec še tole: težko je pisati o vtisih z obiska enega dne. Kljub temu pa moram še pridrati, da je razpoloženje v bri-

KAKOR ZNAJO MLADI GRADITI, TAKO ZNAJO TUDI MOJSTRSKO VITETI ZLICE.

gadi na višku. V ilustraciji naj vam samo navedem verzice, ki mi jih je zapel brigadir Franci Burkelj: »Druže Tito, samo real, ostaj čemo šest meseci.«

In kakor Franci, tako tudi ostali. Vsa brigada.

M. Lipovsek

Ne pozabimo na sklepe prvega kongresa delavskih svetov

Naši pomeniki o delu delavskih svetov se zaključujejo. Seveda že ne povsem. Zaključujemo jih samo iz tega izhodišča, da smo se doslej oslanjali na anketo komisije za delavsko in družbeno upravljanje republiškega sindikalnega sveta, ki je bila izvedena januarja letos. Ze samo ta anketa nas je lahko opozorila na vrsto stvari. Iz nje smo lahko razbrali, da marsikje sistem pripravljajnja sej ni dober, da na sejah največkrat poročajo le vodilni uslužbenici, da so na sejah razpravljali več o delitvi, manj o ustvarjanju sredstev, da so bile ponekod seje delavskih svetov in upravnih odborov preredke, da je bilo obveščanje kolektivov o delu svetov prešibko itd.

Tokrat se ustavimo ob zadnji pomeniki v tej anketi. In sicer ob ugotovitvi, kaj je le-ta pokazala glede priporočil kongresa delavskih svetov. Rečeno je tole: »Anketa je pokazala, da se pripravila kongresa delavskih svetov Jugoslavije niso povsod niti obravnavala niti niso skoro nikjer sklepov kongresa soočili z delom svojih delavskih svetov.«

Kot rečeno, je bila ta anketa izvedena januarja letos. Od kongresa delavskih svetov pa je minilo pol leta. Prvi kongres delavskih svetov Jugoslavije je bil tako pomemben dogodek za nas, da bo to gradivo znanecm izredno dragocen dokument za čas, ko so se zbrali predstavniki proizvajalcev iz vseh naših pokrajin in razpravljali o dosedanjih uspehih in bodočih nalogah. Pomen kongresa pa je bil izreden tudi za svetovno javnost, saj je v tistih dneh o tem dogodku pisal vse svetovni tisk.

Zal, kot vidimo, v anketiranih podjetjih temu dogodku, predvsem pa sklepom kongresa niso posvetili tolikšne pozornosti, kot bi jo morali. Delavski sveti niso soočili svojega dela s sklepi kongresa, vsaj v večini primerov ne. In vendar so sklepi kongresa tako izredno dragoceno napotilo za izboljšanje dela delavskih svetov, za njih bodoče naloge, da tega ne bi smeli pravniker prezeht. Preberimo si samo nekaj misli iz četrtega poglavja iz resolucije, z naslovom: »Kako odpraviti nekatere pomankljivosti objektivnega in subjektivnega značaja: Kongres poziva delavske svetove: — naj se mnogo bolj ukvarja- jo z organizacijo podjetij in organizacijo dela, naj omogočijo izkoriščanje in uvajanje čim bolj

sodobnih metod vodstva, notranje kontrole in ustanavljanja posamezne dejavnosti v pod- za posamezne dejavnosti v podjetjih;

— naj z ugotavljanjem učinkov, uvajanjem individualne skupinske stimulacije za prizadevanje in produktivnost kadar tudi sistemom premij omogočijo razpore v delovni storilnosti;

— naj izvrše analitično oceno delovnih mest in jo izkoristijo za organizacijo dela, zlasti pa izpopolnilno sistem razdeljevanja zaslužkov v kolektivih po uspehu in delu ter teži posla vsakega proizvajalca;

— naj sistematično in široko kakor doslej delajo za strokovno usposabljanje sedanjih in pripravljajnje mlajših kadrov; z ustanavljanjem škol pri podjetjih, stipendiranjaem, pošiljanjem na specializacije, organiziranjem tečajev, seminarjev, strokovnih klubov itd.;

— naj pri razvijanju komercialne službe posvete vse večje pozornost proučevanju domačega in tujih trgov zaradi čimbolj učinkovite prilagoditve proizvodnje povpraševanju;

— naj se bolj učinkovito in odločneje zavzemajo za zboljšanje odnosov med podjetji, za odstranjevanje medesebnih sporov, za zatiranje nesolidnosti v poslovanju in za izpolnjevanje pogodbenih obveznosti, kakor tudi za zavestno izpolnjevanje obveznosti do skupnosti;

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Samo nekaj teh napotil je tako dragoceni, da bi delavski sveti morali soočiti svoje delo z njimi in ravnati odlije drugače, če so ravnali dotlej napačno. Prav iz teh stališč smo se doslej tolikokrat v našem tedenskem pomenku dotaknili dela organov delavskega upravljanja. Ne moremo si namreč zamisljati dobrega poslovanja v podjetju, če delavski sveti slabo poslušajo, če se preredito sestajajo, če niso v stiku z volivci, če obravnavajo probleme proizvodnje le enostransko itd. Tudi v podjetjih na našem območju sedaj se ni vse v redu. Prav pred nedavnim smo v našem listu pisali o »riporočilu občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah, da velja prevzem v nekaterih podjetjih znova opraviti, ker ni bil opravljen v skladu s predpisi. To pa je seveda napačno. In takni preostki so najzgovornejši dokaz, da v številnih podjetjih niso proučili bogatega gradiva prvega kongresa delavskih svetov, da s njim niso soočili svojega dela, da ne uresničujejo duha kongresa.

— naj se mnogo bolj kakor doslej ukvarjajo z zaščitimi in varnostnimi ukrepi, naj izločajo več sredstev za higiensko in tehnično zaščito, naj vsak dan ukrepejo za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj.«

Kmetijska proizvodnja se dviga

Ze v lanskem letu si je gospodarstvo v radeški občini postavilo trdno oporo. V primerjavi z letom prej se je povečal obseg kmetijske proizvodnje v industriji za 41 odstotkov, v trgovini za 20 odstotkov, v gostinstvu za 44 odstotkov, v kmetijstvu za 20 odstotkov in v obrti za 7 odstotkov.

Če se je v lanskem letu povečal obseg kmetijske proizvodnje v industriji za 41 odstotkov, v trgovini za 20 odstotkov, v gostinstvu za 44 odstotkov, v kmetijstvu za 20 odstotkov in v obrti za 7 odstotkov, je v lanskem letu povečal obseg kmetijske proizvodnje v industriji za 41 odstotkov, v trgovini za 20 odstotkov, v gostinstvu za 44 odstotkov, v kmetijstvu za 20 odstotkov in v obrti za 7 odstotkov.

hmelj na kmetijskem posestvu v Loki pri Zidanem mostu. Sadržarstvo je bilo in bo tudi v prihodnosti še bolj važno in donosnejša kmetijska veja v občini. Zato je potrebna obnova starih sadovnjakov in razširitev novih nasadov. V vinogradništvu pa bo treba v večjem obsegu skrbeti hibridne nasade v prid zlatnim trtam, ali pa morda celo v prid sadnih nasadom. V živinoreji — kot glavni kmetijski veji — pa je potrebna rajonizacija mlečnega in mesnatiga tipa goveda ter dostopna selekcija.

Kmetijske zadruge, ki so v prvi vrsti dolžne opravljati tudi odkup kmetijskih pridelkov na svojem območju, niso bile doslej v moči dobro opravljati to nalogo. Tega pa je seveda bilo krivo samo pomanjkanje embalaže in skladišč, ampak tudi premahno prizadevanje v tej smeri. Ena najvažnejših nalog kmetijskih zadrug v radeški občini bo sedaj pospeševanje kmetijske proizvodnje na sodoben način in to v tesni povezavi s kmetijskimi proizvajalci na osnovi kooperacije.

V zadnjem času je precej porasel tudi blagovni promet. Glede na to, da je pred letom narodnega dohodka in kupne moči prebivalstva in vzporedno s pretokovanjem povečanjem standarda in potrošnje računajo, da bo v letošnjem letu porasel blagovni promet za 10 odstotkov. Zato je nujno, da se dosledno izvede načrtno dobočen razvoj kmetijskih zadrug v smeri odkupa. Dosledno naj se nadaljuje in izvede specializacija trgovin v samem mestu.

Za gostinstvo v radeški občini je značilno, da privatni sektor prekaša splošno družbeni sektor po kvaliteti, ceni in uslužnosti. Nujno potrebno je v občini izboljšanje in ureditve gostinskih obratov s prenočitvami.

Tudi obrt se je v zadnjem času utrdila. Na področju občine pa je še vedno veliko pomanjkanje raznih obrtnih in servisnih obratov — šiviljskih, pekarških, plekarških, čevljarskih, avtomehaniških, kovaških itd. Letos pa je predviden porast obrtne proizvodnje storitev za 10 odstotkov. Občinski ljudski odbor bo moral v prihajajoči nujni vsi pomoči pri ustanavljanju servisnih delavnic.

Se podatek, ki vas bo morda zanimal, je v zadnjih dveh letih porasla celotna kmetijska proizvodnja za 20 odstotkov. To pa največ v poljedelstvu. K temu je kajpak znatno pripomogla smotrna in še večja uporaba umetnih gnojil. Tudi proizvodnja v živinoreji se je povečala za pet odstotkov. Opazne pa so tudi spremembe v strukturi črede v korist številnega povečanja krav. Na to pa precej vpliva mlekarina v Radečah z odkupom mleka. Tako lahko v Radečah v teh pogojih pričakujemo, da bo v letošnjem letu porasla kmetijska proizvodnja za okoli 8 odstotkov. Računajo, da bodo pri industrijskih rastlinah začeli v bližnji prihodnosti pridelovati

Izlake so dobile kino

Zred pred mesecem dni je občinski svet »Svoboda« v Zagorju podaril prosvetnemu društvu »Ivan Kavčič« na Izlahah kinoaparaturu. Preteklo soboto in nedeljo, pa so že predvajali v kraju prvi film na tej aparataturi. Obisk je bil za začetek še kar zadovoljiv. Drugič pričakuje večji obisk, saj je predstavljala tekla v redu brez motenj in napak.

Sedaj imamo svojo lastno filmsko aparaturo in tudi čas kino predstav je odmerjen tako, da si film, ki je na sporedu, lahko ogledajo vsi.

Vsi Izlačani se lepo zahvaljujemo za to darilo, saj je naš kraj s tem spet napravil korak naprej.

Vtisi iz Skoplja

Stojan se je izkazal za dobrega poznavalca Skoplja. Z veliko vnetjem mi je opisoval povojno razvojno pot makedonske metropole. Zdej šteje mesto za približno 125.000 prebivalcev in je kajpada politično, gospodarsko in duhovno središče mlade makedonske republike. Precej so se povečala industrija, saj ima mesto veliko tobačno in cementno tovarno, potem tovarno stekla, železarno, velik raz-

odpocetek prodajalke v zgornjem konfekcijskem oddelku in jo povprašal, kako velik je dnevni izkupiček njenega oddelka: Brez pomišljanja je odgovorila, da je prejšnji teden prodala skupno z vajenko za skoraj milijon dinarjev blaga. Vsa hiša pa je dosegla skoro sedem milijonov prometa. Ljudje kupujejo največ v »Nami«, ker so zaloge in izbira blaga res vsestranske in bogate in

del vsakega oblačila je nakit iz srebra in zlata. Nekaj posebnega so tudi debarsko-majkaški gumbi iz tanke žice, srebrne paftte v obliki kroga ali lista. Potem razne ovratne verižice, zaplestice in drugi okraski. Občudovanja vredni so nadalje filigranski izdelki, v posebnem oddelku muzeja. V filigriranju so Makedonci resnično mojstri in dvomim, če imajo kje po svetu prave tekmece. Ogleda vredna je tudi makedonska kmečka hiša v miniaturi. Kratek malo: kdor koli obišče ta muzej, pride ven presenečen nad makedonsko spretnostjo, vztrajnostjo in bogato duhovno preteklostjo. Zal, tako mi je povedal Stojan, se precej predmetov odnesli bolgarski okupatorji, ko so bežali pred enotami makedonske osvobodilne armade, in kot mi je Stojan zatrdel, so zdaj ti predmeti v nekem muzeju v Sofiji. Teko sem zvedel še, da so imeli pred vojno v sedanjem domu JLA čudovit, zelo težak lesenec, za katerega so poizkušali Anelci že takrat nad 200.000 fimitov, ker je bil iz zlata in drugih dragih kovin. Zdal pa je nekje v Belgariji.

MUSTAFA PAŠA MOSEJA V SKOPLJU

Tudi stari del mesta je po svoje zanimiv. Že v prvem se-

NARODNA NOSNJA Z OVČJEGA POLJA

STARO SKOPLJE

mah pa zaznamujejo tudi v gradbeništvu, obrtništvu in posebno v kmetijstvu. Skopje resnično iz dneva v dan menjava svojo podobo. Malone v vsaki ulici — tako je Stojan ponosno povedal — na vsakih pet korakov, gradijo velike stanovanjske bloke. Zidajo dobesedno noč in dan, ker je stanovanjska stiska kljub pospešeni gradnji še vedno velika. Oblast si prizadeva zmanjšati dotok ljudi z dežele v mesto. Ker ne dobe stanovanj, se kolikibe v predmestju množe, oblast pa jih namerava v nekaj letih odstraniti.

Obiskala sva največjo trgovsko hišo mesta, »NA-MO«. Ta postaja že pretesna, čeprav so skrajša menili, da bodo njeni prostori zadostovali za lepo vrsto let. Izkoristil sem kratek

PRI IGRANJU »DAME«

V istem posloppju je, če se ne motim, v petem nadstropju, tudi etnološki muzej, v katerem je bil moj spremljevalec menda že enajstič in zatorej zelo dobro pozna vsako vitrino posameznih oddelkov. V muzeju je nakopičeno makedonsko narodno bogastvo. Nekaj čudovitega so razstavljene narodne noše, bogato okrašene s svojstvenimi pokrajinskimi okraski. Clovek se ne more ubraniti vtisa, da so bili izdelovalci teh noš prav pravaletni umetniki v vesežu in upodabljanju naravnih narodnih motivov. Vsi izdelki so ročni, vendar so izdelani nedopovedljivo spretno. Noše so različne, in sestavni

stavku sem dejal, da je tod vrve nepopisno. Tu lahko človek kupi vse, kar mu srce poželj. Vse kupčije, trgovci, trgovčiči, kramarji na ves glas privabljajo kupce, nato sledi obvezno barantanje, in če je clovek več, zbiye ceno tega ali onega predmeta na polovico. Najštevilnejši so kramarji. Pa vese dan prečepajo ali presediijo pred svojimi rogozinami, na katerih se radovednim očem

preostajalo nič drugega, kakor da je direktor pretrgal molk.

»Dobro,« je začel, »vem, da vam je nerodno sklepati o sebi, zato predlagam, da zaupate izdelavo predloga meni...«

Člani upravnega odbora so se strinjali z direktorjevimi predlogom. Molče so čakali v pisarni, dokler ni direktor končal tega dela. Ta pa si je kajpak v drugi pisarni bell glavo, kakor bi razdelil preostali dobiček. Najprej je skušal uganiti tistega, ki je njega predlagal za nagrado. V spominu je vrtil in skušal ugotoviti, kakšen odnos je imel vsak posamezni izmed posameznih članov odbora do njega. Nazadnje se je ustavil pri predsedniku upravnega odbora, ki se mu je zdel še najbolj naklonjen in mu gre najbrj po vsej pravici trideset ti-

Zapravljeno zaupanje

Upravni odbor je bil zelo ponosen na zaupanje delovnega kolektiva. Brž se je zbral na seji in jel razpravljati o svoji nalogi. Pooblastilo delovnega kolektiva je bil dobro razumljivo, zato je takoj prešel k stvari. Začel je pri direktorju, ki je — razumljivo — najodgovornejši v podjetju in ima torej tudi največ zaslug za ustvarjen dobiček.

»Koliko?« — je vprašal predsednik upravnega odbora.

»Ali bo dvajset tisoč dovolj?« je komaj slšno dejal eden od članov upravnega odbora, kakor bi se bal, da je zaradi majhnega zneska napravil veliko neumnost.

»Kaj pa je to za tako odgovornost?« je dejal predsednik upravnega odbora. »Tudi trideset tisoč ni veliko...«

Ostalo je pri tridesetih tisočakah. Direktor je bil seveda ves čas, ko so obravnavali to vprašanje, zunaj na hodniku. Ko se je spet vrnil in so mu sporočili sklep, se je nekaj časa branil, češ da ni toliko zaslužil, nazadnje pa se je le vdal.

Ostalo je še 120.000 dinarjev in člani upravnega odbora so se spogledovali, ker niso vedeli, koga naj se sedaj lotijo. Vzdušje je postalo že nekam mučno, tako da ni

soč. Zraven njegovega imena je zapisal: 20.000... Ostalim štirim članom upravnega odbora je namenil vsakemu po 15.000 din dobička, medtem ko je 40.000 din določil preostalim 19 članom delovnega kolektiva.

Upravni odbor je bil zadovoljen s predlogom direktorja in ga je tudi potrdil, čeprav je marsikdo sam pri sebi z zavistjo pomislil na predsednika upravnega odbora, ki je dobil največ. Zlasti hudo pa je bilo tistemu članu upravnega odbora, ki je bil predlagal samo dvajset tisoč dinarjev za direktorja in mu to utegne kdaj škoditi...

Ali je bil delovni kolektiv zadovoljen z odločitvijo upravnega odbora? Ne, ni bil! Čeprav se je tudi sam čutil krivega za vse to, je naposled spoznal, da tak upravni odbor ni vreden njegovega zaupanja.

Na ponovnih volitvah so izvolili v ta organ take ljudi, ki nimajo prstov obrtniških samo k sebi, ampak so jim pri srcu tudi koristil ostalih članov delovnega kolektiva.

(Prednja zgodba je sicer izmišljena, vendar je močno podobna povesti o razdeljevanju dobička v marsikaterem manjšem podjetju, kjer preveč »po domače« postuje.)

Vas, kjer vsi ljudje enako mislijo

Goreljce so vas, oddaljena uro hoda od Radeč. Na videz je vsa popolna mnogim drugim kmečkim naseljem, le da je življenje tu bolj živo in pisano kot marsikje drugje. Lahko trdimo, da so Goreljce vas, ki nam je lahko vzoren prikaz, kaj vse je mogoče storiti in doseči, če je pri ljudeh volja in razumevanje. Ko smo se pogovarjali z vaščani, smo zvedeli toliko koristnega in zanimivega, vendar nam prostor ne dopušta, da bi vse povedali. Zato za danes samo o tem, kar je najvažnejše.

Enotnost in volja do skupnega dela sta Goreljčanom že prinesla elektrifikacijo kraja in gasilski bazeni. Sedaj pa nameravajo zgraditi lasten prostorsvetni dom, ki bo služil vsem namenom, v prid napredku vasi. Sprva se nam je zdela stvar precej neverjetna, ko pa smo si ogledali prostor, kjer bo stal bodoči dom, so naši pomisleki izginiti. Les, opeka in ostali gradbeni material — vse je že pripravljeno. Ko smo gledali skladišnice kamena, ki so ga požrtvovalni vaščani navozili po več ur daleč, deset in še več metrov dolge tramove, ki so jih darovali skupnosti, in ko smo gledali v oči in na obrazih ljudi voljo in prepričanje, da bodo dosegli svoj cilj, smo bili prisiljeni, da jim k njihovemu hotenju samo čestitamo.

Težko je obrazložiti stotine in stotine prostovoljnih delovnih ur, ki so jih opravile trde kmečke roke, še teže pa je na papirju prikazati vso tielo ljubezen do skupnega dela in čut odgovornosti vaščanov, ki se dobro zavedajo, da so prav oni tisti, ki so dolžni, da skrbijo za napredek in preobrazbo svoje vasi. Prav gotovo gre tu tudi vaščkemu odboru SZDL vse pozornost za njegovo izredno marljivost.

In še nekaj je, s čimer se

Goreljčan lahko ponosa. To je mladinska organizacija, ki je bila ustanovljena pred dvema mesecema, a je danes že zaživela polno življenje. Ker je bilo na Goreljčah premalo mladih ljudi za organizacijo, so pridobili še mladino sosednih, manjših vasi Hrušice, Budna vas, Brunk, Novi grad itd. Danes imajo močno organizacijo mladih ljudi, ki je v ponos kraju in tudi celi radeški občini. Kako tudi ne. Mladi ljudje so ustanovili svojo dramsko družino, naščuvali so že prva gledališka dela — in kozolec, ki jim ga je dal na razpoložje zaveden vaščan, so preuredili za gledališki prostor in se prvič pokazali domačim ljudem z uspešnim igranjem. V času praznovanja dneva mladosti je goreljška mladina ob pomoči skoro vseh vasi vzorno organizirala centralno prireditev in prejela zasluženo priznanje vseh prisotnih.

Zadnje čase je lahko videti goreljške mladince v bližnji Budni vasi, kako kopijejo jarke za vaški vodovod. Se pozno ponoči odmeva po vaseh partijska pesem utrujenih, pa hkrati veselih mladih Goreljčanov in okolčanov.

Na takšno mlado gardo je vsa vas lahko resnično ponosna, saj so se ti mladi fantje in dekleta trdno odločili, da bodo dali na razpoložje vse svoje sile, da si v svoji vasi ustvarijo čimlepše življenje. Tudi na mladinskem kolektivu v Radečah so nam povedali, da je goreljška mladina trenutno najboljše med vse vaške mladine v občini. To je vsekakor velik in pomemben uspeh, ki nam mnogo pove.

Tako je na Goreljčah, kjer so stari in mladi združeni v delu — tako je v vasi, kjer ljudje enako mislijo. Tudi mi čestitamo Goreljčanom in jim še vneprej želimo mnogo uspe-

hov, prav tako pa seveda, da bi našli mnogo posameznikov po naših vaseh. —lk—

LEPO GLASBENO DOŽIVETJE V KRANJU

Pred kratkim so gojenci Glasbene šole iz Kranja obiskali Trbovlje, dne 31. maja pa so gojenci Glasbene šole iz Trbovelj vrnili Kranjčanom obisk. Ob tej priložnosti so se Kranjčanom predstavili tudi s koncertom.

Čeprav se sezona kulturnih prireditev močno nagiba h koncu, kar vpliva tudi na obisk, je bil koncert več kot zadovoljivo obiskan. Na njem je nastopilo preko 40 gojencev iz razredov za klavir, godala, trobilo in solo petje. To pot so mladi glasbeniki doživeli svoj ožnji krst; to je bil namreč prvi nastop gojencev trboveljske Glasbene šole iz ven Trbovelj.

Na takšnih ali podobnih koncertih je sicer program, kar zadeva avtorje, bolj ali manj usmejen v preizkušene norme glasbenega šolstva. Izvajali so namreč dela iz tuje in domače glasbene literature. Važnejša pa utegne biti gradnja programa, s katero so

Trboveljčani res presenetili. Prav oblikovni zlahtnosti in pisanosti, ki je posamezne točke sporeda povezovala v impresivno celoto, se imajo mladi glasbeniki zahvaliti, da so bili deležni pri sicer hladni kranjski publiki tolikšnih simpatij.

Na tem večeru sta nastopila tudi dva izrazita glasbena talenta. Muziciranje čelistice Lučke Kotar iz III. letnika odlikuje mimo brezhibne interpretacije tudi čudovit, zlahten ton. Posebno pa je presenetil 20-letni basist Viktor Dolar. Šarar briljantni glasbeni material bo moč s smotrnim solanem omenjeni do zavidljivih kvalit.

In končni vtisi poslušalcev? — Cenravn ne gre tokrat za visokokvalitetno glasbeno umetnost, temveč zaoli za hojanje in vrževanje mladine ki tiubi nleha, moramo v prid temu glasbenemu večeru priznati, da je izjemno toplo, sproščeno in prisrčno.

Proboj nemškega obroča

SPOMINI GENERALNEGA POLKOVNIKA SAVE BURICA

»Tovariši general, vi ste v borbah na Sutjeski povejevali Peti črnogorski brigadi — brigadi, ki ji je bil dolgo na čelu Sava Kovačević. Prosil bi vas, da nam za naše bralece nekaj poveste o nalogi Pete brigade prejšnji dan in na sam dan proboja nemškega obroča na Sutjeski.«

»Na dan pred probojem Tretje divizije preko Sutjeske je štab Pete brigade s komando bataljona z Dragoš Sedla ogledoval smer nemškega napada, naše enote in bolnišnica pa so bile zbrane vzdolž steze, ki se spušta od Vučeva k Sutjeski. Ta steza, nekaj krajša kot dva kilometra, je bila celokupno »svobodno ozemlje« Tretje divizije in bolnišnice.

Nemci so videli, v kakšno stisko je vkleščena divizija z okrog tri tisoč ranjenici od Vučeva do Sutjeske. V času, ko so se bataljoni Pete brigade pripravljali na nočni proboj, so Nemci poskušali, da nam to preprečijo in vzamejo za to potreben čas. Močnejša kolona Nemcev se napoti od Popova Mosta v smeri na Dragoš Sedlo, na območje zbiranja enot. Mi smo to takoj opazili. Na Nemce je najprej odprla ogenj minometna četa Pete brigade, nato pa je bila odrejena na pot zaščitna četa Tretje divizije. Toda prva kot druga je bila prešibka, da jih zaustavi. Napadalec se je hitro približeval in je že ogrožal bolnišnico in stezo, ki drži na Sutjesko. To je bil kritičen trenutek. Moralni smo za vsako ceno preprečiti, da se Nemci ne polaste Dragoš Sedla in tako zaprejo pot Tretji diviziji v koritu Sutjeske.

Komandant divizije Sava Kovačević je odredil, da tretji in četrti bataljon takoj preideta v napad. V drči pod Pogledalom pa sta bataljona trehla na nemško kolono. Razvila se je huda bitka na strani od Pogledala do korita Sutjeske. Nemška kolona se je žilavo upirala in se šele nekoliko kasneje začela umikati v smeri proti Popovemu Mostu.

Ko so se trajale bitke v smeri Popova Mosta je nemška artilerija napravila s položaja območja Bara ali Ozrena nepričakovan hud napad na enote in bolnišnico pod Dragoš Sedlom. Z močnim artilerijskim ognjem so Nemci več kot pol ure streljali na zbrane enote. Izgube so bile obšutne. Posebno prizadete so bile komore in zatobžeša — vsi tisti, ki se niso mogli hitro umakniti.

Z napadom vrh Popova mostu so Nemci dosegli enega svojih namenov: vezali so pase dva bataljona Pete brigade, in to prav takrat, ko sta nam bila najbolj potrebna. Zato je štab odredil,

da se za proboj vzame Mostarski bataljon, ki je stal zavarovan v dolini Sutjeske. Po kurirju je prejel hitro povelje, da se čimprej zbere na Tjenistižu in tamkaj čaka na nadaljnja navodila.

Ko so enote odinile od Dragoš Sedla proti reki in je kazalo, da je vse pripravljeno, se je nenadoma utrjal oblak. Zaradi tega nepričakovane udara so enote zgubile precej dragocene časa. Pot od Dragoš Sedla do Sutjeske je namreč držala po koritu, po katerem se spuščajo drva. Po tej strmini, ki je bila vsa razmočena in blatna, enote niso mogle hoditi, pač pa so se ugrezale v blato in padale ter se pomešale s ranjenici valile vse do reke. Pozno v noč so se bataljoni komaj nekako prebili do Sutjeske in se tamkaj spet začeli urejati. Mostarski bataljon še ni prispel. Ni se mu posrečilo zbrati razbitih patrolj in zased v gozdu.

Pozno ponoči so bataljoni začeli pritiskati na Sutjesko. Prehod čez reko je bil silno težaven in počasen. Narasla Sutjeska, vsa črna od temne noči, je odnašala in utapljala onemogle borce. Vpitje in klici utapljajočih so še povečal zmešnjavo.

Okrog polnoči so bataljoni premagali reko, in to s pomočjo strelnih čet, ki so takoj odšle po svojih nalogah. Komore in spremne čete so ostale, da prebredejo reko.

Najbližje obalo na levi strani Sutjeske, od Košura do Kazana, so Nemci zapustili nezasedeno. Položaj na tem predelu so umaknili nekaj dalje od reke, za kakšnih 300—400 metrov, pod selom Krekovo. Položaj je imel obliko podkve, odprte proti Sutjeski. Jugovzhodno, posebno od Krekova, so se vrstili rovi in njihove zveze v raznih smereh, zajemali zidove požgane vasi in se stopničasto vzpenjali do vrha Ozrena ter se od tod širili v smeri proti Košuru in se naslanjali na pobočje utrjenega gorskega vrha. Drugi krak podkovičaste položaja se je vil od Krekova preko Usovičkovega Potoka do Kazana. Ta utrjena celota je bila čvrsto naslonjena na greben Košura, Ozrena, Pleče, Villinjaka, Kazana in z njimi dobro povezana z rovi in zveznimi potmi, z razporejenimi silami in orožjem. Vse to je bilo tako urejeno in predvideno, da je en del držal drugega, da so se mogli uspešno boriti tudi v vmesnih prostorih vsi skupaj pa so lahko napadali prostor med prvimi linijami rovov in Sutjesko in to istočasno z vsemi silami in drugimi pripomočki.

Ko so bataljoni končno uspeli, da prebredejo Sutjesko, so odšli po svojih nalogah. Od razme-

čanih stez v gozdu, od hoje preko potokov in strmim utrjene in vse premočene kolone so napredovale počasi. Noč je bila črna in kar se je povzpelo više od reke in prodrlo globlje v gozd, vse je bilo zavito v temo. Tema je postajala vse večja in premik vse težavnejši. V kratkih odstopih pred enotami so hodile patrolje, ki so previdno iskale pot ter sovražnika in njegove položaje.

13. junija ob treh zjutraj so kolone našle na sovražnikove položaje. Ko se je začelo daniti, so močne eksplozije pod požganim selom Krekovo oznanjale začetek bitke Tretje divizije na Sutjeski. Bori so silovito naskakovali nemške rove. Med prvimi je odšel na juriš komandant divizije Sava Kovačević. Njegov poziv je potegnil za seboj vse kolone, od prvega moža do zadnjega.

Nemci so odprli na nas strašen ogenj. Iz prvih rovov so metali na nas bombe, iz ostalih pa so tolkli po nas sarci in mitraljezi, artilerija in minometanci. Ves prostor med Sutjesko, Krekovim, Košuru in Kazanom je bil nenadoma zajet v ogenj. Padali so borci, ki so juršili na nemške rove, in tisti, ki so bili šele v pokretu preko Sutjeske. Prvi nemški rovi so bili skoraj premagani in pričel se je naskok na druge.

V tem močnem napadu je poginilo mnogo borcev in, njihovih poveljnikov. Med prvimi je padel, zadet v čelo, komandant divizije Sava Kovačević, ki je stal na čelu vse napadalcev.

Ob prvih jurših je prispel Mostarski bataljon, Priskočil je na pomoč desnemu krilu Pete brigade in napadal sovražnika vzdolž steze Krekovi—Milinklade.

Okrepljeni z deli enot, ki so prihajale iz doline Sutjeske, so se jurši nadaljevali z vso silo. Topniški oddelek, minometne in mitralješke čete, z orožjem v roki, so skočile v ogenj. Na celi črti od vrha Košura do Kazana in pod selom Krekovo skozi gozd v smeri proti Pleči in Ozrenu, povsod so juršili. A najmočnejši od vseh napadov je bil jurš na rove pod požganim selom Krekovo. Od silnih eksplozij je bilo bojišče in ves prostor od Sutjeske do planinskih vrhov zavito v dim. Bobnenje se je prelinalo skozi gozdove in doline, se lomilo ob potokih in skalnatih čerh Sutjeske, se odbijalo od planin in globač, trgalo zrak visoko v nebo.

Tako je trajalo vse to do noči pred 13. junijem, ko je bitka za nekaj časa ponehala, da se še isto noč nadaljuje in prebije skozi nemški obroč.

Halo, 91

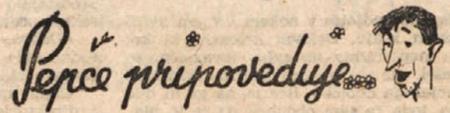
Kritički z Vzhoda so nam pred... Kjer nam pa sedaj zamerijo? M. F. Senovo

V Hrastniku so že volili svoje predstavnike

Poštovelna udeležba na sestanku članov steklarskega kolektiva... Ko so referenti podali svoja poročila...

lo še vendar nekaj neresenih vprašanj. Obratni zdravnik dr. Jože Toplak je v razpravi v svojem poročilu omenil, da bolniški stalež kljub temu, da zaradi neugodnih delovnih razmer...

8 odstotkov, med polkvalificiranimi 2,3 odstotkov, med kvalificiranimi 0,5 odstotka in med visokokvalificiranimi 0,2 odstotka. Poseben problem predstavlja v staležu bolnikov ženska delovna sila.

No, končno smo tudi pri nas dobili nekaj dežja, tako da je sedaj volk sit in koga cela. Čeprav je spet lepo vreme, pa ni zadovoljna tovarišica S. S. iz Kopaliske ulice v Zagorju ob Savi.

Ko sem odhajal tako iz Kopaliske ulice v Zagorju, sem jo že mislil mahitati naprej proti Sevnici, pa sta me ustavila dva možaka. Pravita mi: »Če si Pepce, potem pojdi v gostilno Kovač in povej natakarcu, naj nekako uredi zadevo zaradi točenja piva.«

Skoro bi bil pozabil napisati še to, da so prejšnji petek gostovali v Trbovljah gostje iz Radia Ljubljana v veseljem večerom. Zdi pa se mi, da so bile cene vstopnicam nekoliko previsoke, kar je bilo opaziti tudi v dvorani, saj so bile predstavi ob šestih prave vrste skoro prazne.

Tri gostovanja v Trbovljah

Trboveljčani so imeli pretekli teden vrsto gostovanj v Delavskem domu, tako da je bilo teh kar malo preveč nenaekrat, drugič pa po cel mesec nič bli pa še dalje.

82-LETNI UPEKAJENEK MARTIN ZAGAR S KLEKA, KI JE ŽE 20 KRAT DAROVAL KRI IN NEGOVA ZENA FRANCISKA. KI JO JE DALA 18 KRAT. OBA STA PREJELA ZASLUŽENO PRIZNANJE NA PROSLAVI DNEVA KRVODAJALCEV V TRBOVLJAH

ne Sever in Majda Potokarjeva. Ljubljanska Drama je tokrat prvič gostovala pri nas in je bila gost Revirskega akademskega društva iz Trbovelj. Nabito polna gledališka dvorana Delavskega doma je umetnike ljubljanske Drame prisrčno pozdravila in vse vstopniške igralce za res dobro prikazano komedijo nagradila z dolgotrajnim plaskanjem.

Direktor ljubljanske Drame, Slavko Jan, je ob tej priložnosti tudi obiskal Trbovlje. On sam in drugi umetniki so dejali, da bi se radi pri nas nastopili. To je želja tudi nas vseh.

ZAKLJUČEK SEMINARJEV ZA ORGANE DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA

NA SENOVEM IZ »DOLOMITA« SO SPET MANJKALI

Pred dnevi so na Senovem končali letošnje seminarje za člane delavskih svetov in upravnih odborov tamkajšnjih proizvodnih in drugih podjetij. Seminarji so uspeli, le-tih pa se tudi tokrat niso udeležili organi upravljanja iz podjetja »Dolomiti«.

KAKO SO NA BUČKI USTANAVLJALI ZADRUGO

To zgodbo sem slišal na občinski konferenci SZDL v Sevnici in vam jo, dragi bralci, zaradi aktualnosti ponovim, da bi bili njeni sodniki.

Na Bučki že dolgo nimajo več kmetijske zadruge, ker so jo že pred leti opustili. Od takrat naprej obstaja na Bučki samo poslovalnica Kmetijske zadruge Studenec, ki pa se je ukvarjala predvsem s trgovino. S tem pa se seveda ljudje niso zadovoljili, ker so hoteli razen trgovine še kaj drugega.

vojni sklep in odrekli Bučkovec pravico do zadruge. Na Bučki se sedaj sprašujejo, zakaj jim tega niso povedali že takoj v začetku, ker bi jim priložnostni stroške. Sicer pa teh niso imeli samo Bučkovec, ampak tudi vsi tisti, ki so prihajali na Bučko, nekateri z namenom, da bi izpodbujali ljudi k ustanovitvi zadruge, drugi pa zato, da bi ugotovljali uместnost take pobude...

Zagorska kronika

SEMINARJI ZA ČLANE DS.

Tudi v zagorski občini so se dni začeli s seminarji za člane novih delavskih svetov. Seminarje pripravlja občinski sindikalni svet Zagorje, bodo pa v treh izmenah. Na seminarjih bodo predavali priznani predavatelji, zato lahko upravičeno pričakujemo uspešen zaključek.

kvalitetni in količinski dvig proizvodnje od zadnje gospodarske razstave, ki je bila v Zagorju v 1954. letu. Posebna komisija bo vse razstavljavec ocenila, najboljši pa bodo razen priznanj prejeli še posebne nagrade. V Zagorju se prav vsi trudijo, da bi bila letošnja industrijsko-obrniška razstava kar najprejčljivejši dokaz gospodarskega napredka zagorske občine in s tem skrbi za blaginjo delovnega človeka.

IZ BOŠTANJA OB SAVI

Ni še dolgo temu, ko so v Boštanju ustanovili novo trgovsko podjetje »Mirna«. Podjetje izvažava ribe, rake in polže v tujino. Svoje delovne prostore ima podjetje na vodni žagi v Boštanju, ki jo skušajo nekateri ljudje z druge strani Sive odpraviti. Ko so Boštanjci spoznali, da žele odgovorni ljudje v komuni sedanjo vodno žago zamenjati za smrdljivo polževo skladišče, so se temu z vso silo uprli.

30 LET GASILSTVA V KOTREDEŽU

— V nedeljo bodo v prostovoljnem gasilskem društvu v Kotredežu proslavljali že 30-letnico obstoja in dela. Za jubilej so pripravili Kotredežani lepo praznovanje, ki si ga velja ogledati.

PRIPRAVE NA II. GOSPODARSKO RAZSTAVO.

V Zagorju so te dni pričeli s temeljitimi pripravami za II. razstavo industrijske, obrtne, kmetijske in druge dejavnosti, ki bo v kraju od 2. do 10. avgusta v okviru prireditve ob praznovanju občinskega praznika občine Zagorje. Razstava bo — kot običajno — v prostorih osemletne šole v Toplicah. Na razstavi bodo zagorska podjetja razstavljala svoje priznane proizvode in prikazala

VESELI VEČER.

— V soboto je Radio-televizija Ljubljana priredila večer na letnem telednevniku Partizana veliki javni veseli večer. Udeležba na prireditvi je bila zelo dobra, žal pa mnenja o nastopu niso bila najboljša. Zagorjani pravi, da je bil veseli večer Radia Ljubljana lansko jesen mnogo boljši.

SE O PRAZNOVANJU DNEVA MLADOSTI V HRASTNIKU

V vrsti uspešnih prireditve, za katere so postarbeli v Hrastniku in okolici v počastitev in praznovanje dneva mladosti, ne bi bilo prav, če bi prezrli poštovalne hrastniške godbenike »Svobode II«, ki so pripravili na Marnem trgu prav lep kulturni program, nedeljo kasneje pa še v Turju, kjer so skupno s pevskim zborom izvedli uspeh koncert.

Sevnica

Cebelarsko društvo iz Krškega je svoj letošnji občni zbor priredilo v nedeljo, 8. junija. Za to priložnost je domaća čebelarska družina pripravila lep delovni spored v kino dvorani TVD »Partizana« v Sevnici so ob 8. uri zjutraj najprej predvajali zavrnjeni zvočni film »O življenju čebelar. Predvajanje filma je trajalo dolga eno uro in prikazuje strokovna čebelarska opravila v teku leta, zlasti pa pomen čebel za opravevanje sadja in osvajanje kultur sploh.

SE O PRAZNOVANJU DNEVA MLADOSTI V HRASTNIKU

— Kakor smo že pisali v našem listu, se bo v nedeljo začel v Zagorju spominski športni teden v spomin športniku-prvoborcu Slavku Pintarju-Robinu. Zagorjane vabimo, da se prireditve, ki bodo skozi ves prihodnji teden, v kar največjem številu udeležijo. Se posebej pa opozarjamo na odkritje spominske plošče vsem

TO IN ONO IZ RADEČ

Delo sindikalne podružnice v Papirnici. — Prejšnji teden je sindikalna podružnica v Papirnici sklicala sestanek, ki se ga je udeležilo nad sto članov organizacije. Na sestanku so obravnavali delo organov socialnega zavarovanja in izvolili delegate za skupščino. Hkrati pa so na tem sestanku predelali mednarodni položaj glede na naše odnose z vzhodnimi državami.

BAZEN PRI PAPIRNICI ODPRT.

— Pred dnevi so odprli plavalni bazen pri Papirnici za letošnjo sezono. V prvih dneh je bilo lepo vreme in je izredna lega bazena že pritegnila prve kopalce.

RAZGIBANOST V RADEČAH

Veseli in vedri majske dnevi so minili. Med mladino v radeški občini pa vlada že naprej

velika sproščenost in tudi njena aktivnost ni popustila. Dan za dnem so še manjša športna tekmovanja, ob večerih pa lahko opazimo, kako prihaja mladina na debatne večere in praznovanja. Videti je, da v Radečah dnevi mladosti, ki so bili nepozabne manifestacije mladih, še niso minili. Starejši Radečani z veseljem ugotovljajo delavnost mladega rodu. Mnogi predstavniki društev in družbenih organizacij so izrekli javno priznanje mladinskim organizacijam za njihovo izredno razgibanost in pravilno usmerjeno delo. Tudi politične organizacije in oblastni organi se pohvalno izražajo ter poudarjajo pomembnost doseženih uspehov.

SPLOH VLADA V RADEČAH

Šploh vlada v Radečah še vedno tekmovalno vzdušje in pogostni so primeri, ko starejši

ljudje živahno razpravljajo, kakšno mesto bodo dosegli njihovi mlajši tovariši v tekmovalstvu z vso slovensko mladino. To je predmet vseh razgovorov, kjer se zadnje dni zbirajo ljudje. Uspehi, ki so bili doseženi, so plod smotrnega dela mladine in tesne medsebojne povezave v vsej občini.

Sevnica

Pred tremi leti je bil pod okriljem in s finančno pomočjo »Jugotantina« v Sevnici ustanovljen otroški vrtec za industrijski okolici Sevnice. Tovarna je pripravila najmlajšim Sevnčanom velik prostor, kjer pod skrbnim vodstvom vzgojiteljice preživljajo dopoldanske ure v igri in veselju. Tovarišica Marta Vučnik, ki letos vodi otroški vrtec, se je s posebno skrbjo zavzela za vzgojo najmlajšega rodu. Mimo rednega dela v vrtcu skrbi za čimbolj pisano zabavo otrokom. Še posebno lepo so ti preživeli dan mladosti.

Ob rob O dimnikarski službi v Zagorju

Nekaj o dimnikarski službi v Zagorju. Zadnje čase je v Zagorju ob Savi slišati vse več negotovanj na račun tamonje dimnikarske službe. Dogaja se, da dimnikarji zelo neodgovorno postopajo s strankami. Dimnikarji pridejo v stavbo in opravijo delo. Seveda mora stranka plačati račun, dimnikar pa ji nikoli ne izda potrdila o plačilu, na katerem bi razčlenil stroške. Pripomniti moramo, da je z odlokom občinskega ljudskega odbora določeno, da mora dimnikar izdati potrdilo.

RAZVESELJIVA ŠPORTNA NOVICA ZA ZASAVČANE IZ JLA

Ali veste, da je prvak v krosu jugoslovanskega letalstva postal Jože Renko iz Zagorja? Ko je na tekmovalstvu v Somboru prvi pretrgal vrstico na cilju, ga je večstotnega množica navdušeno pozdravila. Sprva se je držal skupine, nato pa se je začel vidno oddaljevati od nje in je prispel na cilj 400 m pred drugoplasiranim tekmovalcem. Tekel je kot kakšen rutiniran tekmovalce, ki se že dolgo leta uri na tem športnem področju.

tero kaže velik talent. Njegove sposobnosti so strokovnjaki takoj opazili in mu dali možnost, da redno vadi v atletskem klubu »Partizan« v Beogradu.

Po naših revirjih iščemo atletičarje, ki bi zastopali barve naših rudarjev, a naše atletske sekcije jih ne najdemo. Se vam ne zdi, da so vse premalo aktivne? Zelo žalostno se mi zdi, da mora šele JLA odkriti tisto, kar bi Jože Renko lahko že slavil pred leti s takimi uspehi, kot je bil njegov uspeh v Somboru.

Vsi pripadniki JLA iz Zasavja mu k uspehu čestitamo!

Konec životarjenja

Poživitev dela gospodinjstevskega centra v Zagorju

Doslej se delo Centra ni moglo razmahniti predvsem zaradi tega, ker ni imel niti pravne osnove obstoja niti materialnih in drugih pogojev za temeljito in poglobljeno dejavnost. To pa ne pomeni, da redke gospodinjstevske zbrane v Centru, niso storile ničesar za napredek gospodinjstva v zagorski občini. Z veliko zavzetostjo so se lotile izobraževalnega dela: prirejale so različne tečaje, seminarje in predavanja, kratko malo: lotile so se tega dela zavoljo tega, ker so vedele, da lahko mnogo pokažejo vsaj na tem področju. Samo v letošnji zimski sezoni je Centar ustanovil, vodil in pomagal tečajem v petih zagorskih vaseh, ki se jih je udeležilo skoro 500 žena, predvsem pa deklet. Na tečajih so se dekleta in gospodinjstevske učila šivanja, krojenja, kuharskih veščin, pletilstva in drugih gospodinjstevskih del.

Ždaj je predvideno delo Centra na drugih osnovah. Predvsem bo občinski ljudski odbor uredil delovanje te institucije in ji dal potrebne prostore. Gospodinjstevske zbrane okrog te ustanove, pa so si že naredile podoben načrt dela. Najprej se bodo poskušale na tistem področju, ki je v Zagorju najbolj zanemarjeno. Ustanoviti nameravajo javno pralnico, za katero so prostori že zagotovljeni. Za zdaj sicer še ne vedo, kje bodo vzele potrebna sredstva za nakup pralnega stroja, vendar menimo, da bi s pomočjo občine, zlasti pa večjih podjetij, lahko odstrani

nili to prvo oviro. Tako nekako so menda napravili v Hrastniku, saj so bila podjetja, v katerih je zaposleno mnogo žena, zelo zainteresirana za pomoč Centru. Prenekateri hrastniške gospodinjstevske, zaposlene v steklarni ali drugod, se bodo, ko bo javna pralnica začela delati, rešile velikega dela. No, v Zagorju pa bo Centar kasneje ustanovil še javno likalnico in krpalnico. Hkrati že zdaj razmišljajo o tem, kako bi pomagali ženskam doma, ki iz kakršnih koli razlogov ne morejo dobiti dela, pa bi rade zaslužile kak dinar. Centar bi nakupoval razne ostankne blaga, ki ga je moč dobiti ceneje, krojil predvsem izdelke, ki jih je teže dobiti, vse drugo pa bi naredile žene doma. Na ta način bi potrošniki dobili dokaj cenejše izdelke.

Gospodinjstevske se bodo poskušale tudi v ureditvi družbene prehrane. To delo ne bo lahko, zategadelo je bo Centar povezal s sindikalnimi organizacijami in izvedel anketo, v kateri naj bi delavci, zlasti samski, odgovorjali, kako se hranijo, drugo važno delo pa bo ustanovitev brezalkoholne oziroma mlečne restavracije, ki je v Zagorju nujno potrebna.

Blanca

Čeprav je polsti na vasi največ čaja, mladina na Blanči še vedno pridno deluje tudi v okviru svoje organizacije. V počastitev dneva mladosti so mladinci pripravili skupaj s pionirji proslavo, ki so se je udeležili mnogi domačini. Po slovesnosti so sprejeli več mladincev in mladinc v mladinsko organizacijo in jim razdelili mladinske knjižice. Končno so bila na sporedu še tekmovalje med pionirji in mladinci.

Mladinsko posvetovanje v Zidanem mostu

Pred dnevi sta se v Zidanem mostu sešli vodstvi osnovnih organizacij LMS iz Radeč in Zidanega mosta. Posvetovanje, ki se ga je udeležilo preko 20 članov obeh sekretariatov, je izredno lepo uspelo. Udeleženci so obravnavali vprašanja s področja kulture in prosvete, gospodarske, družbene in društvene dejavnosti v občini in o vlogi mladine na tem področju. Razen analize dejavnosti v času praznovanja dneva mladosti, ki je bila najdaljša točka dnevnega reda, so na sestanku sprejeli tudi sklepe za nadalj-

nje delo. To bo temeljilo še na tesnejšem sodelovanju in medsebojni pomoči med mladinskimi organizacijami in organizacijami in društvi v občini. Taka posvetovanja bo občinski komite LMS Radeč v najkrajšem času sklical še s terenskimi in ostalimi vaškimi organizacijami ljudske mladine, ker se je to v Zidanem mostu pokazalo kot izredno uspešna oblika dela v določanju smeric za nadaljnji uspešen in nemoten razvoj na področju mladinske dejavnosti v občini.

FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM

Pred kratkim je bilo končano snemanje filma »Poletne ljubezni«, ki ga je režiral mladi italijanski režiser Antoni Raciopi. To je lahka komedija, značilna za novejšo italijansko kinematografijo. V glavnih vlogah nastopata Vittorio de Sica in Abbe Lane, znana ameriška pevka in pisalka.

V Španiji so začeli snemati »Revno Majo«. V njej bo prikazana ena od najburnejših epizod v viharnem življenju slavnega španskega slikarja Francisca Goya: ljubezenska zveza med že ostarelim slikarjem in prelepo mlado vojvodinjo La-be, ekstravagančno pripadnico najbolj aristokratske španske družine.

Vloga Goya bo upodobil ameriški igralec Anthony Franciosa, vlogo vojvodinje pa so zaupali Avi Gardner. Režiser je Henry Coster.

Burt Lancaster je dobil novo vlogo. S Katharino Hepburn nastopa v filmu »The Rainmaker«, v katerem kreira lik nekega golfja, ki mu je šinilo v glavo, da pride do denarja kot ustanovitelj neke nove verske

sekte in kot lažni tvorec dežja. Režija je v rokah znanega hollywoodskega režiserja Josepha Anthonyja.

Po poročilih nekaterih francoskih filmskih listov bodo še enkrat posneli znano dramo francoskega književnika in filozofa J. P. Sartre - »Umazane roke«. Prvo filmsko verzijo tega dela je posnel pred nekaj leti francoski režiser Fernand Rivers.

Ameriška igralka Joanne Woodward, ki je to leto osvojila »Oscarja«, bo skoraj za-čela z igranjem v novem filmu »Zgodba z naslovnice strani«.

Giulietta Masina je sprejela ponudbo za glavno vlogo v francoskem filmu »Jeanne in beli konj«, ki ga bo režiral Christian Jacque.

V Hollywoodu bodo posneli nadaljevanje filma »Rudnik kralja Salomona«. V prvem delu je igral v glavni vlogi Stewart Granger, zdaj pa on ne bo več nastopil, ker ni več pri družbi MGM.

FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM

TELESNA KULTURA

REPUBLIKA KOŠARKARSKA LIGA

Po dveh letih - prvi poraz »MARIBORA«

V nedeljo so košarkarji trboveljskega »Rudarja« prijetno presenetili gledalce, saj so premagali večkratnega, pravzaprav lahko rečemo »stalnega« republiškega prvaka »Maribor«. Prepričljiva zmaga z rezultatom 60:49 (22:19) je bila plod res lepe igre, kakršne na domačem stadionu do sedaj še nismo videli. V prvih minutah so bili domačini enakovredni nasprotnik gostom, toda ko so Rudarjevi uspeli »paralizirati« napad Mariborčanov, so dosegli vodstvo in različno tudi od minute do minute povečavali. Zaradi uspešne obrambe domačih so bili gostje primorani, da mečejo od daleč na kot, kar pa jim ni šlo izpod rok, saj je poznani vrvačo dosegel tak-le s točkar.

bolj uspešna od gostov sta bila Potrč 17 in Vračko 13. V predtekmični je ženska ekipa »Rudarja« zamudila ugodno prilikost za prvo zmago, saj so do konca prvega dela igre vodile, v drugem delu pa jim je »pošla« zaga in končni rezultat je bil 54:34 (20:21) v korist »Maribora«.

V soboto bodo Rudarjevci nastopili proti »Braniku« in upamo, da se bodo oddolžili na »nesrečni« poraz, ki so ga utrpeli v spomladanskem delu prvenstva v Mariboru.

Rekama bo ob 17.30 na stadionu »Rudarja«.

Šport v nedeljo

V nedeljo, 8. junija, se je tudi na območju nogometnega centra Zasavje pričelo tekmovanje za pokal maršala Tita v nogometu. Za to tekmovanje se je prijavilo 13 moštev iz Zasavja. ŠD »Rudar« iz Trbovelj in SD »Rudar« iz Hrastnika sta prijavila dve moštvi.

Kakor po navadi vsako leto, pa so posamezna društva začela z umikanjem od tekmovalja, preden se je le-to začelo. Tako je

na primer odstopil TVD »Partizan« iz Krškega in ni prišel na tekmovanje v Trbovlje. Ze v soboto, 7. junija, je trboveljska »Svoboda« premagala »Rudarja« II iz Trbovelj s 5:1, zagorski »Proleter« pa je v nedeljo na igrišču »Bratstva« v Hrastniku krepko premagal istoimensko moštvo kar s 4:0. Trboveljski »Rudar« je dobil tekmo proti TVD »Partizan« iz Vidma-Krškega s 3:0 p. g., ker je zadnje moštvo odpovedalo sodelovanje.

RAZPIS

Komunalna banka Brežice razpisuje delovno mesto števca-števke. Pogoji: štiri razrede gimnazije z malo maturo. Prednost imajo absolventi enoletnega administrativnega tečaja ali 6 razredov gimnazije. Nastop službe s 1. julijem 1958. Plača po uredbi o bančnih uslužbencih. Pismene ponudbe pošljite do 25. junija 1958 na Komunalno banko, Brežice.

OBVESTILO

Trgovinska zbornica za okraj Trbovlje obvešča zainteresirane za sprejem v uk v trgovsko stroko, da se glede sprejema obračate direktno na trgovska podjetja, ki imajo pogoje in predvidena delovna mesta za sprejem vajencev. Opozarjamo na pogoje, ki jih mora kandidat izpolnjevati: 1. dovršene 4 razrede gimnazije z vsaj dobrim uspehom ali dovršeno osemletko prav tako z dobrim uspehom; 2. da je telesno razvit in zdrav; 3. da ima veselje za izučitev v trgovski stroki. Zaradi informacij se obračajte direktno na podjetja. (Iz pisarne tajništva Trgovinske zbornice)

RADIO v tem tednu

Poročila poslušajte vsak dan ob 8.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, in 19.30 v radijskem dnevniku ter ob 22.00. Oddajo »Naši poslušalci« čestitajo in pozdravljajo ob delavskih ob 14.15, ob nedeljah pa ob 15.00 in 14.15. »Kinetički« nasveti in kmetijsko univerzo vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.00. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci!« (pester glasbeni sprejedi) pa vsak delavnik od 5.00 do 7.00. NEDELJA, 15. JUNIJA 7.35 Godba na pihalu v postkočnem ritmu; 8.51 Melodije od tu in tam; 9.25 iz kranjskega ceikarja (Slovenske narodne); 10.00 Še pomnite, tovariši... 10.30 Pokaži, kaj znaš! (prenos javne oddaje iz Maribora); 11.45 Za našo vas; 15.45 Matija Macežič: Novo mesto v Bozal - Vogočča (reportaža); 18.20 Igra Orkester Radia Ljubljana pod vodstvom Uroša Prevrška; 19.45 prenos mednarodne nogometne tekme za svetovno prvenstvo v nogometu; 21.00 Zavrtno naš glasbeni globus (zabavna glasbena oddaja s konferansom). PONEDELJEK, 16. JUNIJA 8.50 Melodije & la carte; - 9.20 Umetne in narodne pesmi Danila Bučarja; 11.30 Za otroce; 12.00 Španka Stegari in Roman Petrovič: ob poletja slovenske narodne pesmi; 13.30 Z ljudsko pesmijo po svetu; 15.45 Listi iz domače književnosti - Kajetan Kovič: Nove pesmi; 17.10 Popevka tega tedna; 18.00 Družinski pogovori; 20.45 Pitaljeli o sebi. TOREK, 17. JUNIJA 8.05 Popevka v popevki; 10.10 Igra kvintet Jožeta Kamplca; - 11.40 Za dom in žene; 12.00 Cigan-ki napevi; 12.25 Slovenske pol-kabareti; 13.30 Zanimivosti iz zapuščine in tehnike; 15.00 Pienik plošč (zabavna glasbena oddaja s konferansom); 19.00 Kuzurni pre-let; 20.00 Poje Akademski pevski

MALI OGLASI

NA PLANINI PRI RAKI PRO-DAM leseno serijsko stano-vanjsko hišo, krito z opeko (velika kuhinja in 3 sobe) za 440.000 din. - Milan Gregl, Brežice. NAPRODAJ JE MOTORNO KOLO »PUCH« 200 cm za 35.000 din. Polzvedbe pri D. F., Sevalko 30, Trbovlje. UGOODNO PRODAJ SIVALNI STROJ »SINGER«. - Ljubica Korinšek, Borovak, p. Poštnik ob Savi. VARIJANI APARAT (transforma-torski) do 200 A prodam. - Pri-de Škrinar, Opekarna 21, Trbov-lje. DNE 25. MAJA SE JE IZGUBILA OTROSKA JOPICA, rjava črta-sta, od Kleka do glavne ceste. Najdite! Naj jo proti lepi na-gradi vrne Mihaelu Ledineku, nasproti nove bolnišnice. NADJENA JE MOSKA JOPICA. - Naslov v upravi Rsta. ZAHVALA Ob nenadni izgubi moje ljubljene žene MARICE MALOVRH se pristrčno zahvaljujem vsem, ki so z mano sočustvovali, darovali pokojnici obilo cvetja in vencev in jo spremili na njen zadnji pot. Vso zahvalo tom zdravnikom za vso pomoč. Iskrena zahvala pevcem in pev-kam »Svobode«Zasavje« ter članom »Zarje« in obema go-vornikom za ganljive žalo-stinke in govore ob slovesu od pokojne. Pristrčna zahvala mojim prij-ateljem in sodelavcem iz Zi-danega mosta in Radeč ter upravi Cementarne za vso to-lažbo in pomoč. Trbovlje, 2. junija 1958. Dušan Malovrh

HALO, TU LITIJA!

Prijateljem »Zasavskega ted-nika« iz litijske občine! Odslej bo »Zasavski tednik« prinašal redno tudi poročila o delu in življenju v litijski komuni. Obvestila lahko dostav-ljate v roke tov. Jožetu Zu-pančiču na Grbinski cesti štey 10. List pa lahko naročite pri

Rešitev magičnega kvadrata za pionirje

Pravilna rešitev nagradnega magičnega kvadrata, ki smo ga priobčili v 22. številki našega tednika, se glasi (vodoravno in navpično): 1. sod, 2. Oto, 3. Don. Zreb je prisodil za rešitev uganke knjižno nagrado Mariji Bokalič, učenci 1. e razreda gimnazije, pošta Brežice, Brezina št. 13, nadalje Katarini Voland, učenci 6. d razreda osnovne šole, pošta Sevnica. Obema bomo poslali knjižno darilo po pošti. Vsem ostalim rešiteljem uganke, ki jim žreb ni bil naklonjen, za poslano pošto in pozdrave pristrčna hvala. Uredništvo

Nova nagradna uganika za pionirje

Pionir Alojz Florjančič, uče-nec 7. razreda osnovne šole iz Sentjanža na Dolenskem nam je poslal sledečo uganiko, ki naj jo pionirji rešijo.

KAM BI ŠLA RADA FANI JARC NA LETNE POČITNICE?

Iz črk imena in priimka te tovaršice poskusite sestaviti ime države, kamor želi iti to-varšica na letni oddih. Če boste sestavili ime te dr-žave, nam prinesite ali pa poš-ljite rešitev po pošti na ure-dništvo do nedelje, 22. julija opoldne. Za nagrado imamo pripravljene dve lepi mladinski knjigi (po odločitvi žreba). Ko nam boste odgovorili, ne pozabite navesti razven svo-jega imena in priimka tudi raz-redne šole, ki jo obiskujete, na-dalje pošto in kraj, kjer ste doma. Uredništvo

KINEMATOGRAFI

KINO »DELAVSKI DOM« V TRBOVLJAH: od 13. do 16. junija ameriški barvni vsta-vision film »VELIKA KORI-DA«; od 17. do 19. junija pa ameriški barvni film »PO-SLEDNJI IZ PLEMENA KO-MANCI«. KINO »SVOBODA - TRBOV-LJE II«: od 13. do 16. junija ameriški film »MODRI PAJ-COLAN«. - Zaradi izredne dolžine filma so predstave vsak dan (tudi v nedeljo) ob 15. in 19.30 uri. V nedeljo iz-redna predstava ob 10. uri. KINO »PARTIZAN« SEVNICA: 14. in 15. junija ameriški film »KAPETAN KERI«; 21. in 22. junija pa jugoslovanski film »LAZNI CAR«. KINO »SVOBODA« VIDEM-KRŠKO: 14. in 15. junija u-goslovanski film »ZENICA«; 18. in 19. junija francoski film »KARNEVAL«; 21. in 22. ju-nija francoski barvni film »AVANTURE SEVILJSKEGA BRIVCA«. KINO BREŽICE: 14. in 15. ju-nija ameriški barvni kinema-skopski film »PRINC VALI-JANT« - Vitezi okrogle mi-ze; 17. in 18. junija francoska komedija »TATA, MAMA, SLUŽKINJA IN JAZ«; 19. ju-nija japonski barvni film »SEDEM SAMURAJEV«; 20. in 21. junija ameriški barvni film »ZGODBA O JOLSONU«.

predsednikih posameznih mno-žičnih organizacij ali pri za-stopnikih posameznih delovnih kolektivov. Prijavitelje se za stal-ne naročnike! Polletna na-ročnina - 200 din. V kolporta-ži ima list na razpolago tov. Polde Jelnikar v prodajalni li-stov pri Pošti in tov. Vuk Vik-tor. Zasavski tednik naj bo list vsake družine v litijski občini! Uspela igra »Komedija o ko-mediji«.

Gledališka družina litijske Svobode je uprizorila v soboto, 7. junija, v dvorani na Stav-bah, Marincevo »Komedijo o komediji«. To gledališko delo prikazuje sodobno življenjsko zgodbo tovarša Medveda, ved-no prezaposlenega direktorja podjetja Kožoprom. Delo je zelo posrečeno režirala tov. Tončka Jelnikarjeva. Vloge so bile dobro razdeljene in zado-voljivo podane. Glavno vlogo direktorja Medveda, ki je bila težavna tako po vsebini, kakor tudi zaradi dolgega teksta, je prikazal z veliko rutino in iz-vrstnim prednastopom današ-njega zaposlenega direktorja tov. Franc Rojce, njegovo ženo pa nova moč našega gledališke-ga oddeska tov. Zornova. Tov. Milan Majcen je podal zelo naravno vlogo strica. Tudi epi-zodne vloge so bile zelo dobro izdelane in dokazale, da ni

glavno dolžina besedila za po-živitev nastopajoče osebe, tem-več psihološka razčlenitev, -samsne vloge. Odlični so bili tov. Prešeren v vlogi ravnate-lja gledališča tov. Frida Leo-pold v vlogi uradnice, tov. Franc Lesjak kot politični ak-tivist »Tako rekoč«, pa tudi tov. Cerar Vlado, Marjan Kolšek in ostali. To pot smo videli spet nekaj novih moči na našem odru. Vsi so dokazali talent za odrsko nastopanje. Igra je bila podana zaokroženo, tudi govorni jezik je bil zadovoljiv. Sce-na tov. Skuška: posrečeno mo-derna. Publika ni štedila s pri-

znanjem in cvetjem, kar je bi-lo zaradi izdelanega dela upravičeno. S to uspelo gledal-sko igro bodo litijski igralci gostovali zdaj še v Smartnem in na Poljsniku. Povsod jih bodo veseli, o tem smo prepričani. J.Z.

NAROČITE SE TAKOJ KOT REDNI NAROČNIK NA ZASAVSKI TEDNIK!

ZASAVSKI TEDNIK NAROČITE SINU ALI BRATU PRI VOJAKIH IN SORODNI-KOM - IZSELJENCEM!

Ilovarna keramičnih izdelkov IZLAKE

sprejme v službo 2 ključavničarja-rododjarja. Zeleti bi bilo, da sta iz bližnje okolice, ker podjetje ne razpolaga s stanovanji. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Krištof Dimač

PO POVESTI JACKA LONDONA Rije: J. Spitaler

»Čok« je dejal nekega dne, ko sta kakor po navadi čakala, kdaj se bo gospodarjema zljubilo odpotovati, »stako me drži, da bi jima najraje postal prijazen pozdrav z veslom po glavi in ju potem v reki pokopal.«

»Tudi mene grabi tako,« je prikimal Čok. »Nista meso-jeda, temveč ribojeda in gotovo smrdita po ribah.«

Prišle so brzice, najprej Box Canyon in več milj niže White Horse, Slap Canyon (škafja) je imel čisto pravo ime. Bil je škafja, past, Colnu, ki je zapeljal vanj, ni bilo več vrnitve, moral je skozenj. Na obeh straneh soteske so strelje in nebo navpične skalne stene. Reka se je zožila in divje bobnela, skozi ta temni pretok.

V divjem zalezu se je voda sredi struge brusila ob grebenu, ki je bil celih osem čevljev višji kot površina ob skalnatih bregovih. Tega kanjona so se vsi bali, kajti pobiral je od potujočih iskalcev zlata mirvaški davek. Pristal so pred vodom v sotesko, kjer je še žalo več drugih čolnov, katerih lastniki so s skrbjo opazovali kd-penje valov.

Zaključno tekmovanje za naslov mladinskega prvaka Slovenije v nogometu bo v Trbovljah v času od 26. do 29. junija

V dneh od 26. do 29. junija t. l. bo v Trbovljah zaključno del tekmovalja za naslov mladinskega prvaka Slovenije v nogometu. »Rudar« kot prireditelj finalnega turnirja ima neposreden vstop v finale. V končnem delu tekmovalja bodo nastopila 4 moštva: »Rudar« (Trbovlje), zmagovalce tekme »Triglav« (Kranj) »Odre«, zmagovalce tekme, prvake novogoriške podzveze »Slovan« Ljubljana in prvake mariborske podzveze »Kladivar« (Celje). Zmagovalci bodo igrali v finalnih tekmah v času od 26. do 29. junija vsak z vsakim. Najboljše moštvo si bo pridobilo naslov mladinskega prvaka Slovenije za l. 1957-58. Torej konec tega meseca bo v Trbovljah zanimivo kosanje najboljših mladinskih nogometnih moštev Slove-nije.

OBVESTILO

Urade, ustanove, podjetja in prebivalstvo okraja Trbovlje prosimo, da od 15. junija t. l. dalje vlagajo svoje zahtevke, prošnje, nazonanja, opozorila, priglasitve, priložbe in podobna pri tistem tajništvu za notranje zadeve, kamor se je njihovo območje po določilih 2. člena zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji (Ur. list LRS št. 17-58) priključilo. Vloge, ki so v postopku in do 30. junija 1958 ne bodo rešene, bo Tajništvo za notranje zadeve OLO Trbovlje odstopilo tistem tajništvu za notranje zadeve OLO, pod čigar področje prosilec po razpustu okraja Trbovlje sodi, in sicer če ima svoj sedež ali stalno bivališče na območju občine Hrastnik, Radeče, Trbovlje in Zagorje ob Savi, Tajništvo za notranje zadeve OLO Ljubljana - če pa ima sedež ali stalno bivališče na območju občine Brežice, Senovo, Sevnica in Videm-Krško, pa Tajništvo za notranje zadeve OLO Novo mesto. (Iz pisarne TNZ Trbovlje)

Pred potopom?

Portugalske množice so site klerikalizma

Došlo let se je kaj malo pisalo o eni izmed evropskih držav — o Portugalski. Leži sicer ob robu Evrope, toda tudi njeno politično življenje je bilo nekako ob robu dogodkov evropske ceLINE, tako da ni že dolgo vzbudila večjega zanimanja. In tudi tedaj, ko je njeno ime prišlo na dnevni red, ni imela večjega odziva, kajti pregledali so ga glasovi vse bolj važnih dogodkov v Franciji, Libanonu in Severni Afriki. Kljub temu zaslužijo zadnji dogodki Portugalske nekaj pozornosti in temu je namenjen ta članek.

Najprej malo zgodovine: Leta 1998 je bil portugalski kralj Carlos ubit. Dve leti pozneje so njegovega sina Manuela pregnali s prestola in proglasili republiko. Leta 1926 pa je general Carmona napravil državni udar in na Portugalskem je bila uvedena vojaška diktatura. Le dve leti pozneje pa pride na površje Salazar. Bil je tedaj star komaj 39 let. Bil je profesor ekonomije na vseučilišču v Coimbri. Prešnja vojaška diktatura je zamenjal s svojo klerikalno diktaturo in proglasil Portugalsko kot »Estado Novo« — novo državo, ali bolje novo družbeno ureditev. Salazarjev režim se opira na vojsko in policijo. Da bi zadeva ne bila še bolj zamotana, je Salazar kot predsednik vlade postal močnejši od predsednika republike. To mu je omogočila njegova stranka, ki je dejansko edina dovoljena stranka na Portugalskem. To je Salazarjeva konservativno-klerikalna »Nacionalna unija«. Če pa na Portugalskem ni zakonitih opozicijskih strank, so pa zakonite »grupe«, ki jih zakon in oblast dopuščata in smejo nastopiti celo pri volitvah.

Vsakih sedel let Salazar doleti volitve predsednika republike. Sedaj je še vedno predsednik republike general Craveiro Lopez. On bi mogoč sicer sedaj ponovno kandidirati, saj zakon ne preprečuje omejitve in je Craveirov predsednik Carmona »užival« predsedniški položaj 21 let, toda Craveiro tega neče, ker se s Salazarjem ne strinja. On bi hotel, da bi bila republika dejanska republika, ne pa Salazarjev fevd. Ker Craveiro neče s Salazarjem sodelovati, si je slednji izbral drugega kandidata — kontraadmirala Ameriga Tomaza, ki je bil doslej minister vojske.

Na dosedanjih predsedniških volitvah je Salazar dovolil, da so opozicijske »grupe« nastopile s svojim kandidatom. Po navadi pa so se tik pred volitvami umaknile, ker niso bile pripravljene se s Salazarjem bosti. Preveč je on bogat s »političnimi in drugimi silami« — pravilo. Letos pa je opozicijska sklenila drugače. Pojavila se je z dvema kandidatom: eden je libonski odvetnik Arlindo Vicente, ki ga podpira nekaj »grupe« leve demokracije. Drugi pa je general Humberto Delgado, ki je kandidat liberalno-demokratske »grupe«. Doslej je bil Delgado direktor civilnega letalstva. Poleg prej omenjene liberalno-demokratske »grupe« ga podpirajo tudi mnogi bivši Salazarjevi pristaji, ki so se od svojega šefa oddaljili. Kaže, da ga podpirajo tudi monarhisti, katerih je še vedno nekaj, kajti monarhisti, kot kaže, kaj neradi slišajo, kljub temu, da kralji niso več v modi.

Ob taki opori je Delgado sklenil boriti se do kraja in v tem smislu se je tudi izrazil in dogodki, ki so nastali na Portugalskem, kažejo, da je odločen vztrajati na svojem stališču. Njegova odločnost pa je kot nalašč, posebno za ljudstvo, ki živi v zelo mučnih razmerah, z izredno nizko življenjsko ravni, kjer ukazujejo edine vlepesezniki, ki sso previdujoči razred v tej deželi. Portugalska ima zelo malo industrije in zato industrijske buržoazije maledane ni. Ob teh razmerah je bilo Salazarju nekoč dopuščeno reči: »Moja vlada ni vlada ljudskih množic, niti pod njihovim nadzorstvom!« Salazar je celo priznal, da ljudstvu ne bo dovolil sodelovanja v državnih zadevah — »da bi se ne postavilo njemu po robu.«

Delgado pa je ubral drugo pot. Njegovi govori so namenjeni vprav ljudskim množicam. Tem je Delgado obljubil: »Če zmagam, bo moj prvi sklep vred Salazarja.«

Delgado se poudarja, da bi v tem primeru osnoval »provisorčno vlado vojaškega značaja«, ki bi omogočila, da se v miru izvedejo parlamentarne volitve.

Obljube so lepe. Saj Delgado obljublja, da bi kot predsednik republike uredil tako, da bi vlada izšla iz parlamenta. Toda so tudi ljudje, ki menijo da bi tudi Delgado rad postal diktator in da so vse njegove obljube le demagogija. Naj bo kakor koli, njegove besede, so naletele na odmev.

Ko je Delgado pred kratkim imel v Oportu zborovanje, so se razvile velike demonstracije, prišlo je do pretepa s policijo in do aretacij. Ko je iz Oporta Delgado prišel v Lizbono, so ga tu dočakali kot junaka in sledile so seveda demonstracije in pretepi. Vladi, ali bolje Salazarju, mu je prepovedal govoriti na odprtem, češ da se na njegovih zborovanjih zbira preveč ljudi. Zato je Delgado v Lizboni priredil zborovanje v neki šoli. Zborovanju je prisostvovalo 2000 oseb. To je bil povod za tretji in najhujši spopad in zadeva ni mogla ostati med štirimi stenami. Prišlo je zato do pretepa s policijo in tudi z vojsko. Stare opozicijske sabilje so prišle na dan in konjenica je gazila čez ljudi, ki so po dolgih letih vendarle dali duška svojemu ogorčenju. Konjenica ni bila vsemu kos in na ulicah so se pojavili oklopni avtomobili.

Vlada je nato objavila uradno poročilo, ki je zelo značilno: »Javni red je v nevarnosti. Pokazalo se je, da se razvija uporniško vzdušje, kajti iz množice so streljali na policijo...« Poročilo je značilno, pa čeprav vsebuje že zdavnaj izrabljeno geslo o streljanju na policijo...

Kaj se bo iz tega razvilo? Delgado vztraja na svojem. Sedanjemu predsedniku republike Tomazu je poslal poziv, naj Salazarjevo vlado odstavi, ker je izgubila že vsako zaupanje in se posebno slabo pokazala zaradi surovosti njene policije in vojske ob zadnjih dogodkih. Delgado nadalje zahteva od Tomaza, naj imenuje neodvisno vlado, ki bi omogočala svobodno volitve za novega predsednika.

Salazar ima 60 let. Čeprav je baje zelo uprjen od naporega vladanja toliko let, bi verjetno hotel celo sam kandidirati za predsednika republike. Za predsednika vlade pa bi hotel postaviti svojega mlajšega bratca Marcelada Caetana.

Moč, ki služi SATELITOM?

Po najnovejši sovjetski izstrelitvi satelita-velikana, skoraj 2000 km visoko, se je ponovno porajalo vprašanje o gorivih, ki so jih Sovjeti pri tem velikanskem podvigu uporabili. Po 4. oktobru lani, ko je prvi satelit odprl vrata v novo in zelo pomembno dobo, so bili objavljeni številni podatki o tem, kakšni so sateliti, kakšna je njihova pot in kakšne naloge imajo. Le redkokje pa je bilo načeto vprašanje o deležu, ki ga je pri vsem tem imela — kemija.

Kemijo in kemike so poklicali na pomoč predvsem zato, da dajo svojo besedo o snoveh, iz katerih naj se izdelata telo, ki ga bo moč izstreliti v vesolje z ustrežno hitrostjo in odgovoriti na vprašanje, katero gorivo bo omogočilo, da bosta raketa in satelit dobila brzino 8000 m na sekundo, oziroma 28.800 km na uro, torej tudi na vprašanje, kakšne so tvarine, kakšni so kemični elementi in spojine, ki omogočajo raketi, da dobi tolikšno brzino in da hkrati premaga privlačnost zemlje.

Raketno gorivo ima svoj zgodovinski začetek že v času pred našo dobo. Ze stari Kitajci so poznali črni smodnik in ga uporabljali pri izdelovanju raket za umetne ognje.

Pozneje so odkrili nov eksploziv, smodnik brez dima. Druga svetovna vojna je omogočila nadaljnji, bolj hitri razvoj raketne tehnike in raketnega pogona.

Za vsa povojna leta pa bi mogli reči, da so bila obdobja mrzličnega iskanja novega raketnega pogona, novih raketnih goriv. Zaradi tega se je v teh letih začela naglo razvijati nova veja kemije — aerokemija.

Raziskovanja so bila usmerjena na KITAJSKEM SI TELEVIZIJA UTIRA PO

V vrsto držav, ki imajo svoje lastne televizijske postaje, se je red kratkim vključila tudi Kitajska. Trenutno delajo poskuse s prvo televizijsko oddajo postaja, ki za sedaj oddaja svoj program le po dvakrat na teden. Namreč ob četrtkih in nedeljah po dve uri.

animiv dogodek v Gabrskem

V našem listu smo pred več tedni poročali, da ima v Gabrskem nad Trbovljami lovec Martin Zadobovšek udomačeno srnico že od leta 1956. V lanskem juniju pa ji je tovariš Zadobovšek prinesel iz gozda še mladega srnjaka, s katerim sta se lepo razumela in pasla okoli domačije. Naravnaj gon pa je srnjaka zvalil letos v mesecu maju v svobodni gozd. Lansko leto meseca avgusta, ob prsku srnjadi, je udomačena srna pripeljala iz gozda lepega srnjaka, ki pa ni ostal pri njej, ampak je srna odšla s njim v gozd, od koder se je po štirinajstih dneh vrnila oplenjena. Letos, v začetku junija, pa je srnica na domačiji tovariša Zadoboviška skočila tri krasne mladičke, ki jih vidite na priložni sliki.

močan in učinkovit oksidator še fluor.

Posebno v dneih po izstrelitvi drugega sovjetskega satelita se je mnogo ugibalo o gorivu, ki ga je SZ uporabila za izstrelitev. Američane to vprašanje verjetno še bolj muči po tretjem sovjetskem uspehu.

Če bi bila stvar tako enostavna, kot pravi kemija v svoji teoriji, bi ne bila tako težko rešljiva. Zato z gornjim opisovanjem goriv in oksidatorjev nismo hoteli reči, da so Sovjeti ali Američani pognali svoje satelite v vesolje prav s temi gorivi.

UPOR V BIRMINGHAMU

Tokrat ni šlo za kakšno politično demonstracijo, temveč so žene in dekleta tega angleškega mesta v spreduvu izražale svoje ogorčenost nad novo modo — nad tako imenovanimi »vračami«. Zbrale so se na mestnem trgu in v prisotnosti nekaj tisoč gledalcev sezgale nekaj najmodernejših stvaritev parizkih modnih hiš.

KAM SO SE ZAGLEDALI!

Jugoslavija na svetovnem nogometnem prvenstvu

Spoznajte se z reprezentanti

- VLADIMIR BEARA, vratar, rojen 2. 11. 1928, član Crvene zvezde. Igral je 55 tekem za državno reprezentanco. Odlikuje se z elastičnostjo in siljajnim refleksom.
- SRBOLJUB KRIVOKUČA, vratar, rojen 14. 3. 1928, član Vojvodine. Igral je 7 tekem za A reprezentanco, 3 za B reprezentanco in 2 za mladinsko reprezentanco. Doslej še ni prišel do izraza, v reprezentanci pa uspešno zamenja Beara.
- VASILJE ŠIJKOVIĆ, desni branilec, rojen 2. 8. 1929, član Beograda. Igral je 4 tekme za A reprezentanco in 4 za B reprezentanco. Je borben, srčen in požrtvovalen, trenutno je branilec štev. 1.
- TOMISLAV CRNKOVIĆ, levi branilec, rojen 17. 6. 1929, član Dinama. Igral je 38 tekem za državno A reprezentanco in 2 tekmi za mlado reprezentanco. V igri je oster, sicer pa trden kot zid.
- NOVAK TOMIĆ, rezervni branilec, rojen 7. 1. 1936, član Crvene zvezde. Igral je 2 tekmi za B reprezentanco in 2 za mlado reprezentanco.
- VUJADIN BOŠKOV, desni krilec, rojen 3. 5. 1931, član Vojvodine. Igral je 55 tekem za A reprezentanco. Nogometiš vlijegega razreda, ki redkokdaj zataji.
- BRANKO ZEBEC, srednji krilec, rojen 3. 5. 1931, član Partizana. Igral je 40 tekem za A reprezentanco in 1 za mlado reprezentanco. To je skratka »all round« nogometiš, uspešen na kriju in v krilski vrsti.
- DOBROSLAV KRSTIĆ, levi krilec, rojen 5. 2. 1932, član Vojvodine. Igral je 24 tekem za A in 2 tekmi za B reprezentanco. Je odličen v obrambi in soliden v napadu, sicer pa marljiv kot mravlja.
- ALEKSANDER PETAKOVIĆ, desno krilo, rojen 6. 2. 1930, bivši član Radničkega. Igral je 12 tekem za A in 3 tekme za B reprezentanco. V njem sta združena borbenost in izreden smisel za ogrožanje nasprotnika z nevarnimi napadi.
- TODOR VESELINOVIĆ, desna zveza, rojen 22. 10. 1930, član Vojvodine. Igral je 27 tekem za A in 4 tekme za B reprezentanco.

Sposoben je, da včasih tudi sam doseže zmago za svoje moštvo. Je zelo dober strelec, ima pa včasih smolo.

● MILOŠ MILUTINOVIĆ, srednji napadalec, rojen 5. 2. 1933, nekdanji član Partizana. Igral je 32 tekem za A reprezentanco, 2 pa za mlado reprezentanco. Odlikuje se s siljajno tehniko in dobrim preigravanjem nasprotnika.

● ZDRAVKO RAIKOV, levo krilo, rojen 5. 12. 1927. Član Vojvodine. Igral je 25 tekem za A reprezentanco, 1 za B in 2 za mlado reprezentanco. Eden najboljših tehnikov in dober strelec.

● DRAGOSLAV SEKULARAC, leva zveza, rojen 3. 11. 1937, član Crvene zvezde. Igral je 5 tekem za A reprezentanco, 2 pa za mladinsko reprezentanco. Odlikuje se s siljajno tehniko in dobrim preigravanjem nasprotnika.

● ILIJAS PAŠIĆ, krilo, rojen 4. 7. 1933, član Železničarja, Sarajevo. Igral je 4 tekme za A reprezentanco, 4 za B in eno za mladinsko reprezentanco. Hiter in prodoren.

● LUKA LIPOŠINOVIĆ, rezervno krilo, rojen 12. 5. 1932, član Dinama. Igral je 6 tekem za A reprezentanco, 9 za B in eno za mladinsko reprezentanco. V mejah svojih sposobnosti je koristen in učinkovit.

● RADE OGNJANOVIĆ, rezervni srednji napadalec, rojen 1. 7. 1933, član Radničkega. Igral je 3 tekme za A reprezentanco, 3 za B in eno za mladinsko reprezentanco.

● IVAN SANTEK, rezervni krilec, rojen 23. 4. 1932, član Dinama. Igral je 4 tekme za A reprezentanco, 3 za B in eno za mladinsko reprezentanco. Bojšnji v ofenzivni kot v obrambni igri.

● VLADIMIR POPOVIĆ, rezervni krilec, rojen 17. 3. 1935, član Crvene zvezde. Igral je 6 tekem za B in 2 za mladinsko reprezentanco. Borben in ambiciozen.

● MILORAD MILUTINOVIĆ, rezervni srednji krilec, rojen 10. 3. 1935, član Partizana. Igral je 3 tekme za B reprezentanco. V kratkem času je v nogometu doživel zelo velik vzpon.

AGATHA CHRISTIE

Hiša na sipini

KRIMINALNI ROMAN

Joj! Kje pa! Prav nič ne vem o tem. Zaročen s miss Nichl. Nadvse sem presenečen, sem pripomnil, ko sva že bila zunaj na vrtu.

»Da, res je zvenelo odkritostno.«

»Morda res.«

»Tako. In zavoj pisma, ki se že mesec skriva med svilenim perilom. Ne, mon ami.«

»Ze prav, sem si mislil in pazil, da nisem z besedami izdal svojih misli: vsi nismo Herculi Poiroti in ne vlikamo svoje nosove v stvari, ki nas nič ne brigajo.«

»Hm, hm... ta Ellen je zagonetka, je godel moj prijatelj. Nekaj mi tukaj ne ugaja. Ne, še vedno ne vidim vse jasno.«

14.

Odpravila sva se naravnost proti sanatoriju. Nick je precej začudeno pogledala, ko sva se znova pojavila na pragu.

»Da, mademoiselle, je odgovoril F... a njeno nemo vprašanje sem Gasperček v skatli — vedno vnovič skočil v ospredje. Dovolite, da vam najprej sporočim, da sem pri vas vse uredil. Vse je lepo urejeno.«

»Najbrž je bil že zadnji čas,« je dejala Nick s prisiljenim smehljajem.

»Ste zelo redoljubni?«

»Vprašajte mojega prijatelja Hastingsa.«

Dekle me je vprašujoče pogledala in jaz sem ji orisal nekatere male Poirotove lastnosti: rezine kruha, ki so smele biti le od štirioglatega hleba. jajca, ki so morala biti po velikosti popolnoma enaka. Njegov odpor proti igranju golfa. Nazadnje pa sem ji pripovedoval še o znamenitem dogodku, ki ga je Poirot razjasnil s pomočjo svoje navade, da je razvrščal drobnarije po kaminovem robniku.

Poirot me je smehljaje se poslušal.

»Prav čudno zgodbo vam je nanizal,« je pripomnil, ko sem utihnil. Toda, je povsem resnična. Pomislite, gospodična, nezastišano sem pridigoval Hastingsu, naj vendar že češe svojo prečo po sredini glave in ne ob strani. Poglejte ga, kako izgleda.«

»Potem tudi jaz nisem po vašem okusu, mr. Poirot,« je dejala Nick. »medtem ko vam mora Freddie s svojo prečo po sredini zelo ugajati.«

»Aha, zato vam je zadnjič tako hvalnico pel,« sem pristavil porogljivo.

»Sedaj vem za vzrok.«

»Dovolji!« je skončal Poirot. »K vam sem prišel v resni zadevi. Gospodična, ne najdem vaše oporoke.«

»Ah! Namrščila je čelo. »Ali je to tako važno? Navsezadnje nisem mrtva. In oporoka dobi svojo pravo vrednost le po smrti, ali ne?«

»To je res. Nič manj pa me zato ne zanima vaša poslednja volja. Razmislite malo. Poskusite se spomniti, kam ste jo dali, kje ste jo zadnjič videli.«

»Domnevam, da je sploh nisem spravila na posebno mesto, mr. Poirot. Jaz vedno slučajno dam kam kakšen papir.«

»Ste jo morda spavili v tajno hišo?«

»Vaša Ellen zatrjuje, da se v spalnici ali biblioteki nahaja za stensko oblogo tajen prostor.«

»Neumnost! Nikoli nisem kaj podobnega slišala. Ellen je to rekla?«

»Mais oui. Kolikor vem, je služila že pri vašem starem očetu in izvedela to od kuharice.«

»Joj, če bi bilo v resnici tako, bi mi bil ded do skrivnostno gotovo povedal. Mr. Poirot, ste prepričani, da se Ellen ni le širokoustila?«

»Ne, povsem, gospodična. Vendar se mi vaša Ellen ne zdi sumljiva.«

»Ne, takega menja si ne zaslužil. William je bedak, a otrok mal okrutnež, vendar je Ellen poštenjak.«

»Ste ji zvečer dovolili ogledati si ognjemet, gospodična?«

»Seveda. Vedno si ga ogleda, nakar pomije posodo.«

»Kljub temu pa ni šla na vrt.«

»Toda mr. Poirot, bila je zunaj!«

»Od kod pa veste to, gospodična?«

»Ja, mislim, da zato, ker se je zahvalila, ko sem ji dovolila. Potem je gotovo bila.«

»Nasprotno, ostala je v hiši.«

»Toda, to je pa že čudno. Kako se je izgovorila zaradi te trme?«

»Pravega vzroka mi gotovo ni navedla, gospodična.«

»Vprašujoče je pogledala prijateljca. »Je to... važno?«

»To trenutno ne morem presoditi. Nenavadno je vsekakor.« In njena izjava o tajni hiši nič manj, je pripomnila Nick. »Ne morem si pomagati mr. Poirot: to zveni nadvse presenetljivo in malo verjetno. Vam je pokazala mesto?«

»Dejala je, da se ne spominja.«

»Kako? ... Mislim, da se je dobra Ellen hotela v tem postaviti!«

»Vsekakor pripoveduje bajke. Zaupala nam je tudi, da je ozračje v »Končnici« takšno, da je življenje neprijetno.«

»Nick Buckley je mrazljivo stisnila ramena. »V tem ima morda prav,« je dejala polho. »Sama sem do sedaj imela ta občutek. Staro zidovje... Njene oči so se povečale in dobile temen in zbeigan pogled, tako, da se je Poirot pomujal spraviti pogovor v drug tir.«

»Skrenili smo od predmeta, gospodična. Oporoka! Kje je oporoka Magdale Buckley?«

»Magdale Buckley... tako sem jo tudi podpisala,« je dejala Nick otroško ponosna. »In kolikor se spominjam, sem zapisala, da se morajo vsi dolgovci in z moje smrtjo nastali stroški poravnati. Podobno sem čitala nekod v nekem romanu.«

»Torej niste uporabili tiskovino za oporoke?«

»Ne, vse sem naredila v naglici: spisala sem ga malo pred odhodom na kliniko, a mr. Croft mi je svetoval, naj ga sestavim čimenoostavneje. C... roka napisana na tiskovino lahko povzroči laiku težava.«

»Mr. Croft? Je bil on zraven?«

»Seveda, saj me je prav on spodbudil, naj napravim oporoke, sama se ne bi spomnila na to. Dejal je, če umrem brez oporoke, si prilisti država masten delež in to bi bilo škoda.«

»Zelo dober človek, ta spoštovan mr. Croft.«

»To je v resnici,« je toplotno pritrdila Nick. Za priči je poklical še Ellen in njeneja moža. O, seveda. Kakšen butec sem vendar bila...! Poirot in jaz sva se osuplo spogledala.

»Celo velik butec! ... Pustim vam prebrskati »Končnico« od vrha do tal, medtem pa ima Charles dragoceno listino. Moj bratranec Charles Vyset!«

»Oh, to je pojasnilo!«

»Mr. Croft je dejal, da je odvetnik najprimernejši za čuvanje oporoke.«

»Cudoviti nasveti od dobrega mr. Crofta!«

(Dolge prihodnjič!)